

BUKIET KWIATÓW

Z ogrodu Proroka i Imamów
z Ahlul Bejt, pokój z nimi

Ajatollah Sajjid Hamal Faqih Imani

BUKIET KWIATÓW

Z ogrodu Proroka i Imamów z Ahlul Bejt, pokój z nimi

wyboru dokonał:

Ajatollah Sajjid Kamal Faqih Imani

Tłumaczenie

Arkadiusz Miernik

**THE WORLD FEDERATION OF KSMC
STOWARZYSZENIE JEDNOŚCI MUZUŁMAŃSKIEJ**

2022

© Copyright **The World Federation of KSIMC**
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej
Bydgoszcz 2022

www.world-federation.org
www.al-islam.org/pl
www.shiapoland.com

Korekta:
Jolanta Kunicka

Nadzór wydawniczy:
Rafał Berger
Mahmud Taha Żuk

Projekt okładki:
Xalil Mammadov

Skład:
Hanna Wiśniewska

Druk:
Poligrafia Magenta S.C.
Bydgoszcz

Wydano dzięki:
The World Federation of Khoja Shia Ithna-Asheri Muslim Communities
Registered Charity in the UK No. 282303
*The World Federation is an NGO in Special Consultative Status with the Economic
and Social Council (ECOSOC) of the United Nations*
Islamic Centre, Wood Lane, Stanmore, Middlesex, United Kingdom, HA7 4LQ
www.world-federation.org

ISBN 978-83-947993-9-7

Wstęp

Książka, którą oddajemy w ręce Szanownych Czytelników, jest zbiorem szyickich hadisów. Ich wyboru tematycznego dokonał Ajatollah Sajjid Kamal Faqih Imani.

Urodzony w 1934 w Isfahanie, przez długie lata studiował w Qum pod okiem takich nauczycieli jak Ajatollah Burudżerdi, Ajatollah Nuri Hamedani, Ajatollah Tabataba'i, Ajatollah Tabrizi i Ajatollah Chomeini.

Po wielu latach Ajatollah Faqih Imani wrócił do Isfahanu, gdzie stworzył bibliotekę, otworzył uczelnię religijną oraz szereg szpitali. Znany jest jako autor pierwszego kompletnego szyickiego tafsiru napisanego w języku angielskim oraz rosyjskim, pt. „Nur al-Qur'an Fi Tafsir al-Qur'an”. Zmarł w sierpniu 2021 roku w wieku 87 lat w Isfahanie.

Zagłębiając się w „Bukiet kwiatów”, zwróćmy uwagę na różnorodność tematów, które możemy odnaleźć w książce. Nie powinna ona zaskakiwać, gdyż - podobnie jak przy lekturze innych zbiorów wypowiedzi Proroka (s) i Imamów (a) - ta rozciągłość tematyczna jest czymś charakterystycznym dla tego typu literatury, a zarazem jest ona głęboko zakorzeniona w logice islamu. We wstępie do perskiego wydania swojego zbioru sam Ajatollah Imani napisał: „To w przykładzie Proroka i Imamów, pokój z nimi, szukamy rozwiązań problemów i materialnych i duchowych, dotyczących zarówno tego świata jak i życia wiecznego”.

Przyglądając się tematyce hadisów, rozwiązujemy problem najważniejszy, czym jest islam w ogóle i jak należy go postrzegać. Z dużą swobodą przypisuje się islamowi jego różne funkcje w życiu społeczeństw.

Mówi się, że jest religią, systemem prawnym, społecznym a nawet politycznym. Tymczasem islam jest religią o największym przymiocie, jakim jest objawienie boskie. Gdybyśmy islam postrzegali, a to jako religię, a to jako system prawny, a to jako system społeczny czy polityczny, zatracilibyśmy całą uniwersalistyczną wspaniałość tej religii. Patrząc na to w ten sposób, nawet przy pozytywnym nastawieniu do islamu, dostrzegalibyśmy w nim tylko całościowy zbiór klocków czy cegieł, we wszystkich kolorach i potrzebnych kształtach. Tymczasem jest układ holistyczny, zbiór pełen o ciągu logicznym, gdzie cegły te układają się w całość, tworzą budowlę o solidnym fundamencie, opartym o cud objawienia. I dlatego właśnie, zaglądając do odpowiednich pomieszczeń owej budowli, możemy odnaleźć tematy tak różne i odpowiadzi do skrajnie różnych sfer i problemów życia społeczeństw - tych materialnych i duchowych, jak zwrócił na to uwagę Ajatollah Sajjid Kamal Faqih Imani.

W swoim wyborze wypowiedzi Proroka (s) i naszych Imamów (a) autor przede wszystkim skupił się na człowieku, jego relacji z Bogiem, jego stosunku do Boga i do samego siebie, czyli na tym od czego zależy trwałość fundamentu tej budowli, która jest naszą religią.

Rafał Berger

POZNANIE BOGA, JEGO WIELKOŚĆ I CHWAŁA

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
O ludzie! Nie będzie po mnie żadnego innego proro-
ka, a po was żadnej nowej *ummy*. Pilnie czcicie więc
waszego Pana, odprawiajcie modlitwy, poście w wy-
znaczonym miesiącu, pielgrzymujcie do domu swe-
go Pana, dawajcie jałmużnę ze swych majątków, by
oczyścić swoje dusze i bądźcie posłuszni tym, którym
dano autorytet, abyście mogli wkroczyć do Raju. (*Al-
Chiṣāl*, s. 152)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Jeśli rozumiesz wielkość Stwórcy, nie będziesz przy-
wiązywał nadmiernej wagi do stworzeń. (*Nahdż al-
-Balāgha*, sentencja 129)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Błogosławiony ten, który wszystkie swe czyny, swą
wiedzę, miłość, nienawiść, wszystko co otrzymuje i roz-
daje, swą mowę, swe milczenie – wszystko to szczerze
poświęca Bogu. (*Bihār al-Anlār*, tom 77, s. 289)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Serce jest świątynią Boga, nie umieszczaj więc w nim
niczego poza Nim. (*Bihār al-Anlār*, tom 70, s. 25)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Ci, którzy prawdziwie podążają za nami to ci, którzy

pamiętają o Bogu, kiedy zostają sami (nie popełniają więc grzechów nawet wtedy, gdy nikt ich nie widzi). (*Biḥār al-Anlār*, tom 93, s. 162)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Bóg oczekuje od ludzi dwóch cech: wdzięczności za Jego błogosławieństwa, która jeszcze to błogosławieństwo zwiększy, oraz żalu za złe uczynki, który sprawia, że zostaną one wybaczone. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 426)

Imām Husejn, pokój z nim, powiedział:
Zaprawdę, Bóg Wielki stworzył ludzi po to, by Go znali i czcili w wyniku tego poznania oraz by nie musieli czcić żadnego stworzenia. (*Safīnat al-Bihār*, tom 2, s. 180)

Imām Sadżdżād, pokój z nim, powiedział:
Wierzący, posiadający trzy cechy, nie musi przejmować się piekłem. Oto one: szczere wyznanie, że Bóg jest jeden i nie ma towarzyszy; wstawienictwo Wysłannika Boga i bezmiar bożej łaski (*Safīnat al-Bihār*, s. 517)

MODLITWA I JEJ SKUTKI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto nie traktuje modlitwy poważnie, nie jest jednym z nas i nie będzie mu dane dotrzeć do niebiańskiego źródła obfitości. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 1, s. 206)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Gdyby ktoś z was miał przed swym domem strumień,
w którym myłby się pięć razy dziennie, czy pozostałby
na jego ciele jakkolwiek brud? Modlitwa podobna jest
do takiego strumienia. (*Biḥār al-Anlār*, tom 82, s. 236)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Obowiązkowa modlitwa jest w oczach Boga równa
tysiącowi przyjętych przez Niego pielgrzymek *ha-*
dżdż i tysiącowi pielgrzymek *umra*. (*Biḥār al-Anlār*,
tom 99, s. 14)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Nie marnujcie swoich modlitw, aby Bóg nie umieścił
was z Qārūnem i Hāmānem. Bóg umieszcza tych, któ-
rzy na to zasługują obok hipokrytów. (*Biḥār al-Anlār*,
tom 83, s. 14)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Odprawiaj każdą ze swych modlitw tak, jakby miała
być twoją ostatnią. (*Biḥār al-Anlār*, tom 69, s. 408)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Gdyby modląca się osoba wiedziała, jak bardzo oto-
czona jest bożą łaską, nigdy nie uniosłaby głowy z po-
kłonu. (*Tasnīf Ghurar al-Ḥikam*, s. 175)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
W Dniu Sądu pierwszą rzeczą za jaką sądzony będzie
człowiek, będą jego obowiązkowe modlitwy. Jeśli
one zostaną przyjęte to i inne dobre uczynki zostaną

przyjęte. Jeśli jednak jego modlitwy nie zostaną przyjęte, to żadne inne dobre uczynki nie pomogą. (*Biḥār al-Anlār, tom 7, s. 267*)

W ostatnich chwilach swego życia Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, zebrał swą rodzinę i towarzyszy, mówiąc: Nasze wstawiennictwo nie jest dla tych, którzy lekceważą modlitwę. (*Biḥār al-Anlār, tom 82, s. 236*)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Jest dziesięć rzeczy, które pomogą człowiekowi wejść do Raju: wyznanie, że nie ma bogów prócz Boga, że Muhammad jest Jego Wysłannikiem, uznanie tego, co Bóg zesłał Prorokowi, odmawianie modlitw, dawanie jałmużny, post w miesiącu Ramadan, pielgrzymka do domu Boga, życzliwość wobec tych, którzy miłują Boga, odcięcie się od Jego wrogów, niespożywanie alkoholu. (*Al-Chiṣāl, s. 432*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Dla świadomych Boga modlitwa jest środkiem zbliżania się do Niego, dla ludzi słabych pielgrzymka jest niczym dżihad. Dla każdej rzeczy istnieje podatek, podatkiem od ciała jest post. Dżihadem kobiety jest zapewnienie swemu mężowi miłego towarzystwa. (*Nahdż al-Balāgha, sentencja 136*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Każdej nocy anioł śmierci pyta zmarłych w grobach, czego żałują po zakosztowaniu życia wiecznego. Odpowiadają oni: Zazdrościmy wierzącym, którzy modlą się

teraz w meczetach, podczas gdy my nie możemy, dają jałmużnę, podczas gdy my nie możemy, poszczą w miesiącu Ramadan, podczas gdy my nie możemy, rozdają ubogim z tego, co zostaje im po pokryciu potrzeb ich rodzin, podczas gdy my nie możemy. (*Irszād*, s. 53)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
W wyznaczonym czasie każdej modlitwy słyszę głos oznajmiający: O dzieci Adama! Odprawiajcie modlitwę, by ugasić ogień, jaki rozpaliliście przeciw samym sobie (popelniając grzechy). (*Mustadrak al-Ħasā'il*, tom 3, s. 102)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Traktujcie modlitwy poważnie, ponieważ w Dniu Zmartwychwstania będą one pierwszą rzeczą, o którą zapyta was Bóg i zdecydują one o tym, czy czeka was zbawienie, czy piekielny ogień. (*Biḥār al-Anlār*, tom 82, s. 202)

Abūbasīr powiedział, że odwiedził Umm-i Hamīde (matkę Imāma Mūsę Ibn Dża'fara), by pocieszyć ją po śmierci Dża'fara Ibn Muḥammada, pokój z nimi. Ona zaczęła płakać, a on wraz z nią. Potem powiedziała: O Abā Muḥammad! Gdybyś widział Dża'fara na łożu śmierci zobaczyłbyś coś zdumiewającego: otworzył oczy i poprosił, by zebrała się wokół niego rodzina. Kiedy zebrali się, spojrział na nich i powiedział: Zaprawdę, nasze wstawiennictwo nie osiągnie tych, którzy lekceważą modlitwę. (*Ħasā'il al-Szī'a*, tom 4, s. 26)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Religijność człowieka, który zarabia w niedozwolony sposób, jest jak budowanie domu na piasku. (*Biḥār al-Anlār*, tom 84, s. 258)

MODLITWA NOCNA

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Honor wierzącego jest w jego wstawaniu w nocy na modlitwę, jego estyma zaś jest w tym, że nie polega na innych. (*Biḥār al-Anlār*, tom 77, s. 20)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto zbyt dużo śpi, traci coś ważnego (modlitwę nocną), czego nie można zyskać w ciągu dnia. (*Ghu-rar al-Ḥikam*, s. 289)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Bóg powiedział Mojżeszowi, synowi Imrana, pokój z nim: O synu Imrana! Ci, którzy tylko mówią, że mnie kochają, kłamią. Gdy tylko zapadnie noc, zapominają o mnie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 13, s. 329)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Nie zaniedbuj modlitwy nocnej. Ten, kto z niej nie korzysta, znajdzie się wśród przegranych. (*Biḥār al-Anlār*, tom 83, s. 127)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Wysłannik Boga poprosił Gabriela o naukę, a on powiedział: Żyj tak jak chcesz, ale pamiętaj, że umrzesz. Miłuj to, co chcesz, ale pamiętaj, że się z tym rozsta-
niesz. Czyń co chcesz, ale pamiętaj, że będzie ci za to odpłacone. Honor muzułmanina leży w jego modli-
twach nocnych i w tym, że nie psuje reputacji innych ludzi. (*Al-Chiṣāl*, s. 7)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Są trzy rzeczy, które są dla wierzącego źródłem hono-
ru oraz jego ozdobą w tym życiu i życiu wiecznym:
modlitwa w ostatniej części nocy, nie pożądanie tego,
co posiadają inni i umiłowanie Imāma z rodu Proroka.
(*Biḥār al-Anlār*, tom 75, s. 107)

Imām al-Dżalād, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto pokłada swą ufność w Bogu, widzi radość,
a jeśli ktoś pokłada w Nim nadzieję, On będzie dla
niego wystarczający we wszystkich jego sprawach.
(*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 79)

WIARA W BOGA I OSIĄGANIE JEGO ZADOWOLENIA

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Mój ojciec przekazał mi od swojego ojca, że do Husej-
na Ibn ‘Alego, pokój z nim, napisał człowiek z Kufy,
prosząc go o wyjaśnienie, co jest najlepsze w tym ży-

ciu i w życiu wiecznym. Odpowiedział on: W imię Boga Miłosiernego, Miłującego. Zaprawdę, kto poszukuje zadowolenia Boga, nawet jeśli nie zadowala ono ludzi, Bóg będzie dla niego wystarczający we wszystkich jego sprawach. Ten jednak, kto chce zadowalać ludzi, czyniąc to, co niemiłe Bogu, On pozostawi go na pastwę ludzi. Pokój z tobą. (*Biḥār al-Anlār, tom 71, s. 208*)

Imām Sadḏḏād, pokój z nim, powiedział:
Człowiek postępujący zgodnie z tym, co nakazał mu Bóg, należy do najlepszych z ludzi. (*Al-Kāfī, tom 2, s. 81*)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto kocha dla Boga, nienawidzi dla Boga i rozda-
je (z tego co ma) dla Boga, jest pośród ludzi, których
wiara jest kompletna. (*Al-Kāfī, tom 2, s. 124*)

Imām al-‘Askarī, pokój z nim, powiedział:
Nie ma cech lepszych niż te dwie: wiara w Boga
i bycie pomocnym dla swych braci. (*Biḥār al-Anlār, tom 17, s. 218*)

POBOŻNOŚĆ

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Tym, co najbardziej przybliża ludzi do Raju, jest po-
bożność i piękny charakter. (*Biḥār al-Anlār, tom 71, s. 373*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy stoisz przed decyzją, nie wiedząc, czy powinie-
neś coś zrobić, czy nie, pomyśl o skutkach tego czynu.
Jeśli są one dobre dla twego rozwoju, uczyn to, jeśli
sprowadzają cię z drogi, zostaw to. (*Bihār al-Anlār*,
tom 77, s. 130)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, został spytany o znacze-
nie pobożności:
Pobożność polega na tym, że jesteś tam, gdzie Bóg
chce byś był, a nie tam gdzie bywać ci zakazał.
(*Safīnat al-Bihār*, tom 2, s. 678)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zachowuj się przed Bogiem tak, jakbyś zachowywał
się w obecności prawego człowieka ze swego ludu.
(*Mustadrak al-Ēasā'il*, tom 8, s. 466, nr 10027)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Opuszczanie wzroku jest barierą przeciw żądom.
(*Ghurar al-Hikam*, s. 321)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział do Ḥasana i Ḥu-
sejna po tym, jak 'Abdurrahman Ibn Muldżam (niech
Bóg go przeklnie) ugodził go śmiertelnie mieczem:
Bójcie się obydwaj Boga i nie podążajcie za dobrami
tego świata, aby on nie ruszył w pogoń za wami. Nie
żałujcie niczego, co w tym świecie was ominęło. Za-
wsze mówcie prawdę. Dla tyranów bądźcie wrogami,
a dla uciśnionych pomocnikami. (*Nahdż al-Balāgha*,
list 47)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Nakazuję ci synu, abyś bał się Boga; przestrzegaj Jego nakazów, napełniaj swe serce pamięcią o Nim i pokładaj w Nim swe nadzieje. Wiedz, że nie ma więzi mocniejszej niż ta, która istnieje pomiędzy tobą a Nim, jeśli tylko się jej trzymasz. (*Nahdż al-Balāgha*, list 31)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Pamiętajcie o Bogu, pobożności, godziwym zachowaniu, prawdomówności, uczciwości, pięknym charakterze i dobrych stosunkach z sąsiadami. Przyciągajcie ludzi do siebie swoimi czynami a nie tylko słowami. Bądźcie dla nas ozdobą a nie hańbą. I przedłużajcie swoje pokłony w modlitwie, są one bowiem niemiłe dla szatana. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 77)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Od czasów Adama aż do dzisiaj, wszyscy ludzie są jak zęby jednego grzebienia. Nie ma wyższości Araba nad nie-Arabem ani czerwonoskórego nad czarnoskórym, o wyższości decyduje jedynie pobożność. (*Mustadrak al-Ħasā’il*)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Mały czyn, któremu towarzyszy pobożność, lepszy jest niż wiele uczynków bez niej. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 76)

MODLITWA (DU'Ā)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

Modlitwa wznoszona do Boga jest zatrzymywana w niebiosach, jeśli nie towarzyszy jej pozdrowienie dla Proroka i jego rodu. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 493)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

Jeśli modlitwy wierzącego nie zostały spełnione w tym życiu, to w życiu wiecznym zostanie za to tak obficie wynagrodzony, że zacznie sobie życzyć, by żadna modlitwa za życia nie została wysłuchana. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 491)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Najlepszym uczynkiem w tym życiu w oczach Boga jest modlitwa, a najlepszym sposobem oddawania Mu czci jest skromność. (*Biḥār al-Anlār*, tom 93, s. 295)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Bramy niebios otwarte są w pięciu przypadkach: kiedy pada deszcz, podczas wojny, podczas wezwania do modlitwy, podczas recytacji Koranu o zachodzie słońca i o świcie. (*Al-Chiṣāl*, s. 302)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Korzystajcie z modlitwy w pięciu sytuacjach: podczas recytacji Koranu, podczas wezwania do modlitwy, kiedy pada deszcz, podczas wojny i gotowości do męczeństwa i kiedy modli się skrzywdzona osoba, bo

w tych czasach pod boskim Tronem nie ma żadnej bariery. (*Biḥār al-Anlār*, tom 93, s. 343)

Imām Ḥusejn, pokój z nim, powiedział:

O Panie! Jesteś najbliższym z tych, których można prosić, najszybszym z odpowiadających, najszczerzej obdarzającym i najuważniej wsłuchującym się w to, o co jesteś proszony. Wzywam Cię, o najszczerzejszy w tym świecie i w życiu przyszłym i najbar dziej miłosierny w obydwu z nich! (*Modlitwa 'Arafa*)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:

Ten, kto posiada cztery cechy, nie będzie pozbawiony czterech ich efektów: ten, kto się modli, nie będzie pozbawiony odpowiedzi na swe modlitwy; ten, kto okazuje skruchę, nie będzie pozbawiony jej przyjęcia; ten, kto prosi o przebaczenie, nie będzie go pozbawiony; ten, kto okazuje wdzięczność, nie będzie pozbawiony kolejnych błogosławieństw. (*Nahdż al-Balāgha*, sentencja 135)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

W Dniu Zmartwychwstania Bóg zaliczy modlitwy wierzących do ich dobrych uczynków, wywyższając ich pozycję w Raju. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 216)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

Kiedy dotyczą was jakieś przypadłości, dajcie jałmużnę, a kiedy spadają na was nieszczęścia, odsuwajcie je poprzez modlitwę. (*Al-Tahdhīb*, tom 4, s. 112)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Proś Boga o spełnienie twoich potrzeb, a wręcz domagaj się tego, Bóg miłuje bowiem stanowczość wśród swych sług. (*Ĥasā'il al-Şi'r'a*, tom 7, s. 60)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Módlcie się, gdyż nic innego nie zbliży was tak bardzo do Boga. (*Al-Kāfi*, tom 2, s. 467)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Czasami zdarza się, że Bóg nie daje wam tego, o co prosicie, robi to jednak po to, by dać wam później coś jeszcze lepszego. (*Ghurar al-Ĥikam*, s. 185)

AHLUL BEJT (POKÓJ Z NIMI)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Moi Ahlul Bejt są wśród mej *ummy* jak arka Noego. Ci, którzy na nią weszli, zostali ocaleni, a ci, którzy ją odrzucili, przepadli. (*Biḥār al-Anlār*, tom 27, s. 113)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Nasze przekazy ożywiają ludzkie serca. (*Biḥār al-Anlār*, tom 2, s. 144)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ożywiajcie swe spotkania i zgromadzenia poprzez wspomnianie 'Alego Ibn Abī Ṭāliba. (*Biḥār al-Anlār*, tom 38, s. 199)

Dżābir Ibn Abdillāh spytał Wysłannika Boga: Kim są ‘*ūlul ‘amr*’ („ci, którym dano autorytet”, zobacz: Koran 4:59), którym posłuszeństwo Bóg nakazał nam tak samo jak posłuszeństwo tobie? Prorok odrzekł: „O Dżābir, to moi następcy i przewodnicy muzułmanów. Pierwszym z nich jest ‘Alī Ibn Abī Ṭālib, następnie Ḥasan i Ḥusejn, później ‘Alī Ibn al-Ḥusejn, potem Muḥammad Ibn ‘Alī znany jako Bāqir, którego spotkasz osobiście Dżābiry, pozdrów więc go ode mnie. Po nim będzie Sādiq – Dża’far Ibn Muḥammad, a następnie Mūsā Ibn Dża’far, później ‘Alī Ibn Mūsā i Muḥammad Ibn ‘Alī, potem ‘Alī Ibn Muḥammad i Ḥasan Ibn ‘Alī, a po nim przyjdzie Al-Qāim („ten, który powstanie”, czyli Imām Mahdī), którego imię jest takie samo jak moje. Będzie on dowodem Boga na ziemi. Będzie synem Ḥasana Ibn ‘Alego. To poprzez niego Bóg otworzy Wschód i Zachód i będzie on nieobecny wśród tych, którzy za nim podążają i miłują go, a posłuszni będą mu tylko ci, w których sercach wiarę sprawdził Bóg.” Dżābir spytał wtedy: „O Wysłanniku Boga, czy podczas jego nieobecności będzie on dla nich pomocny?” On odrzekł: „Tak. Przysięgam na tego, który wyznaczył mnie na proroka, że będzie on dla nich jasnym światłem i pomagał im podczas swej nieobecności, tak jak korzystają ze słońca nawet, kiedy jest skryte za chmurą.” (*Ikmāl al-Dīn, tom 1, s. 253*)

Mālik Ibn Anas powiedział o Imāmie Sādiqu:
Żadne oko nie widziało, żadne ucho nie słyszało i żadne serce nie poznało w naszych czasach nikogo lepszego niż Dża’far al-Sādiq jeśli chodzi o jego wartości, wiedzę, oddawanie czci i pobożność. (*Biḥār al-Anlār, tom 47, s. 28*)

Imām Ḥusejn, pokój z nim, powiedział:
Na duszę moją, każdy Imām sądzi według Księgi,
ustanawia sprawiedliwość, podąża za religią Prawdy
i pozostaje w granicach drogi bożej. (*Al-Irsād*, s. 204)

MIŁOŚĆ DO AHLUL BEJT (POKÓJ Z NIMI)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Uczcie swe dzieci trzech rzeczy: miłości do mnie,
miłości do Ahlul Bejt i recytacji Koranu. (*Al-Dżāmi'
al-Ṣaghīr*, tom 1, s. 14)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto nie może przynieść nam żadnego dobra, niech
uczyni coś dobrego naszym pobożnym wiernym. Ten,
kto nie jest w stanie wyruszyć na spotkanie z nami,
niech spotka się z naszymi pobożnymi wiernymi i zo-
stanie mu to zaliczone jako spotkanie z nami. (*Biḥār
al-Anlār*, tom 74, s. 354)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Najlepszym sposobem zbliżania się do Boga Najwyż-
szego jest posłuszeństwo Mu, Jego Wysłannikowi
i tym, którym dał On autorytet. Miłość do nas (*Ahlul
Bejt*) jest częścią wiary a nienawiść do nas, częścią
niewiary. (*Al-Kāfī*, tom 1, s. 187)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Zaprawdę, istnieją różne poziomy służby Bogu, najwyższym z nich jest miłość do *Ahlul Bejt*. (*Bihār al-Anlār*, tom 27, s. 91)

POŻĄDANE CECHY

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Czy mam powiedzieć wam, kim jest wierzący? Jest człowiekiem, któremu inni wierzący mogą powierzyć swoje życie i majątki. Czy mam wam powiedzieć, kim jest muzułmanin? Jest człowiekiem, którego ręki ani języka nie muszą obawiać się inni muzułmanie. Nie jest dozwolone, by wierzący zrobił coś złego innemu wierzącemu, wystawił go do wiatru, obmawiał go lub porzucił. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 235)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Wierzący nie powinien przebywać w miejscach, w których ludzie nieposłuszni są boskim prawom, jeśli nie jest w stanie tego powstrzymać. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 374)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś zawsze mówi prawdę, jego uczynki będą oczyszczone. Bóg zwiększy zaopatrzenie tych, których intencje są czyste i przedłuży życie temu, kto dobrze traktuje swą rodzinę. (*Al-Chiṣāl*, s. 88)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Pewien człowiek przyszedł niegdyś do Proroka i poprosił go, by nauczył go takiego czynu, który sprawi, że będzie go kochał zarówno Bóg jak i ludzie, jego majątek się powiększy, jego ciało będzie zdrowe, życie długie a po śmierci zostanie wskrzeszony w towarzystwie Proroka. Prorok powiedział mu, że jest to sześć rzeczy wymagających sześciu cech: jeśli chcesz, by kochał cię Bóg, czuj przed Nim bojaźń i chroń się przed grzechem. Jeśli chcesz, by kochali cię ludzie, bądź im łaskawy i nie oczekuj tego, co trzymają w swych dłoniach. Jeśli chcesz, by Bóg zwiększył twój majątek, dawaj z niego zakāt. Jeśli chcesz, by Bóg dał ci zdrowie, częściej dawaj jałmużnę. Jeśli chcesz, by Bóg wydłużył twoje życie, szanuj swą rodzinę. A jeśli chcesz, by Bóg wskrzesił cię przy mnie, przedłużaj swe pokłony przed Nim. (*Safīnat al-Bihār*, tom 1, s. 599)

Imām al-Riḍā, pokój z nim, powiedział:

Nie jest prawdziwie wierzącym ten, kto nie posiada trzech cech: jedna z nich pochodzi od jego Pana, druga od jego Proroka, a trzecia od jego Imama. Cecha pochodząca od jego Pana to utrzymywanie tajemnic, jak powiedział Bóg Najwyższy: „**On zna to, co jest ukryte i nie ujawni nikomu tego, co skrywa w Sobie.**” (Koran 72:26). Cecha pochodząca od Proroka to dobre traktowanie ludzi, jak Bóg nakazał swojemu Prorokowi traktować ludzi z dobrocią i cierpliwością: „**Trzymaj się przebaczenia! Nakazuj dobro, a odsuwaj się od nieświadomych**” (Koran 7:199).

Cecha pochodząca od Imamów to cierpliwość i wytrwałość w czasie trudności i nieszczęść, jak powiedział Bóg: „**i ci, którzy są cierpliwi w nieszczęściu i przeciwności**” (Koran 2:177). (*Ujōn ,Achbār al-Ridā, tom 1, s. 256*)

Imām al-Dżalād, pokój z nim, powiedział:
Wierzący powinien uzyskać te trzy cechy: sukces przyznawany przez Boga, napominanie samego siebie oraz zadowolenie tego, kto mu doradza. (*Muntah al-‘Āmāl, str. 229*)

Imām Sadżdżād, pokój z nim, został spytany o to, jak zaczyna każdy dzień. Odpowiedział: Każdego ranka zaczynam dzień, pamiętając o tym, że oczekuje się ode mnie ośmiu rzeczy. Bóg oczekuje ode mnie wypełniania tego, co obowiązkowe, Prorok oczekuje ode mnie podtrzymywania jego tradycji, rodzina oczekuje ode mnie jedzenia, moje ego oczekuje ode mnie spełniania jego zachcianek, szatan oczekuje ode mnie popełniania grzechów, dwa anioły oczekują ode mnie prawości, anioł śmierci oczekuje mego ducha, a grób oczekuje mego ciała. (*Biḥār al-Anlār, tom 76, s. 15*)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Zaprawdę, nic nie jest straszne dla wierzącego, wszystko jednak czuje respekt przed nim, boża religia daje mu bowiem siłę. (*Biḥār al-Anlār, tom 67, s. 305*)

CECHY PRAWDZIWYCH SZYITÓW

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział Dżābirowi al-Dżu'fī:

„Dżābir, czy myślisz, że wystarczające jest dla ludzi mieniących się naszymi szyitami, że mówią o miłości do nas, domu Proroka? Na Boga, przysięgam, że szyitami są tylko ci, którzy obawiają się Boga i są Mu posłuszni. Ich znakami są skromność, pokora, dotrzymywanie obietnic, wspomnianie Boga, post, modlitwa, szacunek dla rodziców, pomaganie sąsiadom, szczególnie ubogim i zadłużonym, pomaganie sierotom, prawdomówność, recytowanie Koranu i niemówienie o ludziach źle. Są oni najbardziej prawdomówni ze wszystkich ludzi”. (*Al-Kāfī, tom 2, s. 74*)

Sulejmān ibn Mahrān odwiedził Imāma Sādiqā, kiedy był on w towarzystwie grupy swoich zwolenników. Imam powiedział do nich: Bądźcie dla nas źródłem dumy a nie wstydu. Mówcie ludziom o tym, co dobre i chrońcie swe języki przed nadmierną gadaniną i obrażaniem innych. (*Al-'Amāli, s. 142*)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Zaprawdę, miłujemy tych, którzy są mądrzy, inteligentni, cierpliwi, wiarygodni i lojalni. Bóg zaprawdę obdarzył proroków najwyższą moralnością. Są cechy, za posiadanie których należy dziękować Bogu, jeśli zaś ktoś ich nie posiada, powinien prosić o nie Boga. Są to: pobożność, zadowolenie, wytrwałość, wdzięcz-

ność, cierpliwość, pokora, uprzejmość, odwaga, entuzjazm, łaskawość, prawdomówność i uczciwość. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 56)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto posłuszny jest Bogu, jest wśród naszych zwolenników, kto Mu się zaś sprzeciwia, jest naszym wrogiem. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 75)

GRZECH I JEGO SKUTKI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Nie patrz na to, jak mały jest grzech, ale na to, przeciwko komu grzeszysz. (*Biḥār al-Anlār*, tom 77, s. 79; *Mustadrak al-Āsā'il*, tom 11, s. 330)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś z was chce znać swój status w oczach Boga, niech przyjrzy się swoim grzechom przeciw Niemu. (*Biḥār al-Anlār*, tom 70, s. 18)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, spytał pewnego razu grupę ludzi, dlaczego rozgniewali Proroka. Kiedy spytali go, w jaki sposób to uczynili, on odpowiedział: Czy nie wiecie, że zgłaszane mu są wasze uczynki? I kiedy widzi pośród was grzech, jest z tego niezadowolony. Nie sprawiajcie mu więc zawodu, ale starajcie się go zadowolić. (*Al-Kāfī*, tom 1, s. 219)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Brak gotowości do przebaczenia jest jednym z największych defektów, mściwość zaś jednym z największych grzechów. (*Ghurar al-Hikam*, s. 235)

Imām ‘Alī, pokój z nim, przekazał, że Prorok, pokój z nim, powiedział:

Kiedy Bóg jest rozgniewany na jakiś naród, ceny wśród nich stają się coraz wyższe, ich życie staje się krótsze, ich kupcy tracą zyski, ich owoce nie są obfite, ich strumienie wysychają, deszcz staje się rzadki i zaczynają dominować wśród nich podli ludzie. (*Al-Chiṣāl*, tom 2, s. 360)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział, że w naukach Imāma ‘Alego zapisane jest, że Prorok powiedział: Kiedy w jakimś społeczeństwie pojawia się dużo cudzołóstwa, zwiększy się też liczba nagłych śmierci. Kiedy pojawia się w nim dużo oszustwa, pojawi się też dużo strat finansowych. Kiedy ludzie przestają płacić zakāt, ziemia odbiera im swoje plony. Kiedy stają się niesprawiedliwi, sprowadzają niesprawiedliwość na siebie. Kiedy łamią swe obietnice, Bóg pozwoli ich wrogom nimi rządzić. Kiedy zrywają swoje kontakty z krewnymi, wszystko co posiadają, przejdzie w ręce ludzi podłych. Kiedy nie zachęcają do czynienia dobra i nie zniechęcają przed czynieniem zła oraz nie podążają za *Ahlul Bejt*, Bóg sprawi, że zaczną wśród nich dominować ludzie nikczemni a modlitwy tych spośród nich, którzy czynią dobro, nie będą wysłuchane. (*Safīnat al-Bihār*, tom 2, s. 630)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Łzy wysychają, kiedy twardnieją serca, serca zaś twardnieją w wyniku nadmiaru grzechów. (*Biḥār al-Anlār, tom 70, s. 55*)

Bóg powiedział prorokowi Dawidowi, pokój z nim:

O Dawidzie! Przekaż grzesznikom dobrą nowinę o moim nieskończonym miłosierdziu obejmującym wszelką rzecz, niech nie popadają więc w rozpacz. Ostrzeż również czyniących dobro przed moim gniewem, aby ich posłuszeństwo wobec mnie nie sprawiło, że zaczną popadać w dumę, prowadzącą do pychy, ta jest bowiem jednym z największych grzechów. (*Ithnā ‘Aszarijja, s. 59*)

WIEDZA I JEJ WARTOŚĆ

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Nauczający wiedzy i uczący się jej otrzymają swą nagrodę, inni będą jej pozbawieni. (*Biḥār al-Anlār, tom 2, s. 25*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Ten, kto odpowiada na religijne pytania ludzi bez wystarczającej wiedzy o religii, wyrządza religii więcej szkody niż pożytku. (*Biḥār al-Anlār, tom 2, s. 121*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Wartością człowieka są jego osiągnięcia. (*Nahdż al-Balāgha, sentencja 81*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Wiedza jest depozytem Boga na ziemi, uczeni zaś są
jej powiernikami. Należy jednak zgodnie z tą wiedzą
postępować. (*Biḥār al-Anlār*, tom 2, s. 36)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Zdobywajcie wiedzę, ponieważ nauka sama w sobie
stanowi dobry uczynek oraz akt czci. (*Biḥār al-Anlār*,
tom 78, s. 189)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto poszukuje wiedzy, jest jak wojownik na dro-
dze Boga. (*Biḥār al-Anlār*, tom 1, s. 179)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Bądźcie ostrożni w poszukiwaniu wiedzy i zważajcie na
to, od kogo ją pobieracie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 2, s. 92)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Zdobywajcie wiedzę, upiększając ją cierpliwością
i godnością. Bądźcie skromni wobec tych, którzy
czerpią wiedzę od was. (*Al-Kāfī*, tom 1, s. 36)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto zdobywa wiedzę, postępuje zgodnie z nią
i naucza jej przez wzgląd na Boga, zostanie nagrodzo-
ny w Raju. (*Al-Kāfī*, tom 1, s. 35)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
W wiedzy jest dobro tego świata oraz życia wieczne-
go. (*Biḥār al-Anlār*, tom 1, s. 204)

WARTOŚĆ ZDOBYWANIA WIEDZY

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto poszukuje wiedzy, podobny jest do człowieka, który pości za dnia i czuwa na modlitwie w nocy. Lepiej jest posiąść całą gałąź wiedzy niż zdobyć górę złota. (*Biḥār al-Anlār, tom 1, s. 184*)

Imām Sadḏdzād, pokój z nim, powiedział:
Gdyby ludzie znali prawdziwą wartość zdobywania wiedzy, szukaliby jej nawet odbywając długie podróże i narażając swoje życie. (*Al-Kāfī, tom 1 s. 35*)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Dbaj o swe pisma i książki, przyjdzie bowiem czas, gdy będziesz ich potrzebował. (*Biḥār al-Anlār, tom 2, s. 152*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Doskonałość w religii osiąga się poprzez zdobywanie wiedzy i postępowanie w zgodzie z nią. Wiedz, że pozyskiwanie wiedzy jest obowiązkiem ważniejszym niż pozyskiwanie pieniędzy. (*Al-Kāfī, tom 1, s. 23*)

Imām Ḥasan, pokój z nim, powiedział:
Ucz ludzi tego, co wiesz oraz ucz się od innych. (*Biḥār al-Anlār, tom 78, s. 111*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Wartość wiedzy jest w oczach Boga większa niż wartość czci. (*Biḥār al-Anlār, tom 1, s. 167*)

WARTOŚĆ PRZEKAZYWANIA WIEDZY

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Tego, kto posiada wiedzę na jakiś temat, ale zachowuje ją dla siebie, kiedy jest o ten temat pytany, czeka ogień. (*Al-’Ithna ‘Asharija*, s. 11)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Koran jest uczelnią Boga, ucz się więc z niego jak najwięcej. (*Biḥār al-Anlār*, tom 92, s. 19)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Trzy spośród uczynków wierzącego dosięgną go po jego śmierci: wiedza jakiej nauczał, prawe dziecko jakie pozostawił za sobą oraz pismo jakie zachował dla potomności. (*Sunan Ibn Mādża*, tom 1, s. 88)

Imām al-Riḍā, pokój z nim, powiedział:
„Niech Bóg miłosierny będzie dla swego sługi, który pilnuje naszych spraw”. Gdy został spytany o to, w jaki sposób można pilnować tych spraw, odpowiedział: „Uczyć się od nas i nauczać tego innych. Gdyby ludzie znali wartość naszych nauk, podążaliby za nami”. (*Ma’āni al-Achbār*, s. 180; *Ujūn ,Achbār al-Riḍā*, tom 1, s. 207)

UCZENI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Są w mojej *ummie* dwie grupy ludzi, których pobożność zapewni prawość całej *ummy*, ich zepsucie moralne sprawi jednak, że cała *umma* będzie niemoralna. Są to uczeni oraz władcy. (*Biḥār al-Anlār*, tom 2, s. 49)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:

Rozmawiając z mędrce, więcej pytaj niż mów, naucz się słuchać tak dobrze, jak umiesz mówić i nie wchodź nikomu w słowo. (*Biḥār al-Anlār*, tom 1, s. 222)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

O ‘Alī! Gabriel chciał przyjąć postać człowieka z siedmiu powodów: modlitwa zbiorowa, towarzystwo uczonych, ustanawianie pokoju między dwoma osobami, dbanie o sieroty, odwiedzanie chorych, udział w pogrzebie, dawanie wody pielgrzymom. Ty też chć więc tych rzeczy. (*Al-’Ithna ‘Asharijja*, s. 245)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Słowo mędrca jest lecznicze, jeśli jest prawdziwe, powoduje zaś chorobę, jeśli mija się z prawdą. (*Nahḍ al-Balāgha*, sentencja 265)

Imām al-‘Askarī, pokój z nim, powiedział:

Uczeni spośród naszych szyitów są opiekunami islamu. Każdy z naszych zwolenników, który zosta-

je uczonym, lepszy jest od tych, którzy brali udział w walce przeciw Rzymianom. (*Al-'Ihtidzādż, tom 2, s. 155*)

Imām al-Riḍā, pokój z nim, powiedział:
Prawdziwym uczonym jest ten, kto jest użyteczny dla ludzi, chroni ich przed wrogami, sprowadza na nich błogosławieństwa i zadowolenie Boga. (*Biḥār al-Anlār, tom 2, s. 5*)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Nagroda uczonego większa jest od nagrody człowieka poszczącego za dnia, modlącego się w nocy i biorącego udział w dżihadzie. Kiedy umiera uczony, w islamie powstaje luka, którą może wypełnić tylko ktoś podobny do niego. (*Biḥār al-Anlār, tom 2, s. 43*)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Ci, którzy gromadzą majątki, są martwi za życia, ludzie posiadający wiedzę, żyją zaś tak długo, jak istnieje świat, ich ciała mogą odejść, pozostają jednak w sercach ludzi. (*Nahdż al-Balāgha, sentencja 147*)

Imām Ḥusejn, pokój z nim, powiedział:
Zaprawdę, klucze do spraw muzułmanów i praw religii leżą w rękach pobożnych uczonych, którzy są powiernikami Boga w tym, co dozwolone i zakazane. (*Tuḥaf al-'Uqūl, s. 172*)

PAMIĘTANIE O ŻYCIU WIECZNYM

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział, że uczniowie Jezusa, pokój z nim, spytali go o to, z kim powinni się przyjaźnić, a on odpowiedział: Z ludźmi, których towarzystwo przypomina wam o Bogu, których słowa zwiększają waszą wiedzę, a uczynki inspirują was do starań o życie wieczne. (*Biḥār al-Anlār*, tom 1, s. 203)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Nic nie powinno odciągać cię od spełniania dobrych uczynków w przygotowaniu do przyszłego życia, bowiem czas, w którym masz możliwość to czynić, jest ograniczony. (*Ghurar al-Ḥikam*, s. 335)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto sprzedaje swoje życie wieczne za cenę życia tego świata, straci i to i to. (*Ghurar al-Ḥikam*, s. 274)

Imām al-Hādī, pokój z nim, powiedział:
Pamiętaj dziś, że kiedy będziesz na łożu śmierci, leżąc przed członkami swej rodziny, nie pomoże ci ani żaden lekarz, ani przyjaciel. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 370)

ŻAL ZA GRZECHY

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Mieszkańcy piekła będą w nim głównie dlatego, że odkładali skrucę na później. (*Al-Mahadżżat al-Bajdā*)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto wyraża szczery żal za grzechy, jest jak ten,
kto nie ma grzechu. (*Łasā'il al-Szī'a*, tom 16, s. 74)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Jak wiele osób odkłada skruchę i żal za grzechy aż do
momentu śmierci! (*Ghurar al-Hikam*, s. 240)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział Imāmo-
wi 'Alemu:
O 'Alī, błogosławiony jest ten, kto płacze nad swym
grzechem wtedy, gdy nie widzi go nikt oprócz Boga.
(*Biḥār al-Anlār*, tom 77, s. 63)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Podczas trzeciej części każdej nocy oraz w noc po-
przedzającą piątek, Bóg wysyła do niższych niebios
anioła, który obwieszcza: Czy jest ktoś w potrzebie,
kto prosi o jej spełnienie? Czy jest ktoś, kto chce
zwrócić się ku mnie ze skruchą, tak bym ja mógł
zwrócić się ku niemu? Czy jest ktoś, kto prosi o prze-
baczenie, abym mógł mu wybaczyć? (*Biḥār al-Anlār*,
tom 3, s. 314)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Zamykajcie drzwi przed grzechami, szukając schro-
nienia w Bogu i otwierajcie drzwi posłuszeństwa, re-
cytując: „Bismillāh”. (*Biḥār al-Anlār*, tom 92, s. 216)

CHRONIENIE HONORU WIERZĄCYCH

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Obowiązkiem wierzącego jest ukrycie siedemdziesięciu grzechów innych wierzących, by chronić ich dobre imię. (*Bihār al-Anlār, tom 74, s. 301*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Przyjmuj przeprosiny i usprawiedliwienia swego brata, a jeśli nie ma żadnego usprawiedliwienia, to sam je wymyśl. (*Bihār al-Anlār, tom 74, s. 165*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Najgorszą formą zdrady jest ujawnienie czegoś, co powiedziano wam poufnie. (*Mustadrak al-Ĥasā’il, tom 12, s. 305, nr 14155*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Pouczanie kogoś w obecności innych ludzi służy tylko jego poniżeniu (rób to więc na osobności). (*Ghurar al-Hikam, s. 322*)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Jednym z czynów najmiłszych Bogu jest uszczęśliwianie wierzącego poprzez zaspokojenie jego głodu, usuwanie jego żalu lub spłacenie jego długu. (*Al-Kāfī, tom 2, s. 192*)

PRAWE CZYNY

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ustanowienie pokoju między dwoma skłóconymi
stronami jest warte więcej niż wszystkie modlitwy
i dni postu razem wzięte. (*Biḥār al-Anlār, tom 76,*
s. 43)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ludzie myślą o tobie dobrze, staraj się, by ich opi-
nia była zgodna z prawdą. (*Nahḍ al-Balāgha, senten-*
cja 248)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto prowadzi ludzi ku dobru, jest jak ten, kto sam
to dobro uczynił. (*Biḥār al-Anlār, tom 96, s. 119*)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Sześć rzeczy przyniesie korzyść wierzącym nawet
po ich śmierci: dziecko modłące się o przebaczenie
grzechów rodziców, książka jaką po sobie pozostawia,
drzewo jakie zasadzą, studnia jaką wykopią, dobro-
czynne dzieło jakie rozpoczną i zaczęta przez nich do-
bra tradycja kultywowana po ich odejściu. (*Al-Chiṣāl,*
s. 323)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Gdyby nie fakt, że utrudniałoby to mojej *ummie* życie,
zaleciłbym wszystkim mycie zębów przed każdą mo-
dlitwą. (*Biḥār al-Anlār, tom 76, s. 126*)

NIESPRAWIEDLIWOŚĆ I WYSTĘPEK

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

W Dniu Zmartwychwstania rozlegnie się głos: Gdzie są wszyscy tyrani i ich pomocnicy? Nawet ci, którzy mieli tylko niewielki udział w niesprawiedliwości? (*Thalābāb al-‘A‘māl*, s. 309)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Gdybym nawet otrzymał wszystko, co ta ziemia ma do zaoferowania w zamian za odebranie choćby ziarnka mrówce, nie zrobiłbym tego. (*Nahdż al-Balāgha*, *chutba 224*)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:

Są trzy rodzaje niesprawiedliwości: taka, którą wybacza Bóg, jakiej nie wybacza i taka, której nie zapomina. Niesprawiedliwość jakiej nie wybacza to dodawanie Mu równych. Ta, którą wybacza to niesprawiedliwość jaką człowiek wyrządza sobie samemu. Ta, której nie zapomina to ta, którą człowiek wyrządza innym ludziom. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 330)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Niesprawiedliwość sprowadza na manowce, pozbawia błogosławieństw i jest przyczyną zguby narodów. (*Szarḥ Ghurar al-Hikam*, tom 2, s. 36)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Nic nie wstrzymuje błogosławieństw Boga ani nie

przyspiesza Jego kary, tak jak upór w ucisku, słyszy On bowiem modlitwy uciskanych i kieruje się przeciw tyranom. (*Nahdż al-Balāgha*, list 53)

PRAWA INNYCH MUŻULMANÓW

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Dla tego, kto wyrządza krzywdę innemu muzułmaninowi, oferując mu potem cały świat jako zadośćuczynienie, bez skruchy i naprawienia tej krzywdy, nie będzie to wystarczające. (*Biḥār al-Anlār*, tom 75, s. 150)

Imām al-Kāẓim, pokój z nim, powiedział:
Jednym z twoich obowiązków wobec twojego brata jest to, byś nie ukrywał przed nim nic, co przynosi mu korzyść w tym świecie lub w życiu wiecznym. (*Biḥār al-Anlār*, tom 2, s. 75)

Imām Ḥasan, pokój z nim, powiedział:
Traktuj innych tak, jak chciałbyś, by oni traktowali ciebie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 116)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Niech Bóg błogosławi człowieka, który czyni dobro, naprawia zło lub ustanawia sprawiedliwość. (*Ghurar al-Hikam*, s. 181)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Następujące cztery cechy są cechami proroków: pra-

wość, łaskawość, wytrwałość w nieszczęściu i stawanie w obronie praw wierzącego. (*Tuḥaf al-‘Uqūl*, s. 277)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Filarem i siłą religii są zwykli członkowie społeczeństwa, zbliżaj się więc ku nim. (*Nahdż al-Balāgha*, list 53)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Nie ma lepszego sposobu na czczenie Boga niż przestrzeganie praw innych muzułmanów. (*Al-Kāfi*, tom 2, s. 170)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto wyrządza krzywdę wierzącemu, wyrządza ją mnie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 67, s. 72)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kto bezprawnie pozbawia wierzącego jego majątku, Bóg będzie z niego niezadowolony i nie będzie przyjmował żadnych jego dobrych uczynków, dopóki nie wyrazi on skruchy i nie zwróci majątku jego właścicielowi. (*Mustadrak al-Ħasā’il*, tom 17, s. 89)

POZDROWIENIA

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy spotykacie innych, pierwsi ich pozdrowcie i obejmijcie, i nie odchódźcie od nich bez poproszenia ich o przebaczenie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 76, s. 4)

Imām Ḥusejn, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto pozdrawia jako pierwszy, otrzymuje siedemdziesiąt nagród, a ten, kto odpowiada na pozdrowienie, otrzymuje tylko jedną. (*Biḥār al-Anlār, tom 78, s. 120*)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział, że Prorok, pokój z nim, zebrał dzieci ‘Abdil Muṭṭaliba i powiedział im: Inicjujcie pozdrowienia, szanujcie krewnych, módlcie się, gdy inni śpią, dzielcie się z innymi jedzeniem i mówcie dobre rzeczy, a wtedy w pokoju wejdziecie do Raju. (*Biḥār al-Anlār, tom 69, s. 393*)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto inicjuje pozdrowienia, kochany jest przez Boga i Jego Wysłannika. (*Ħasā’il al-Şzī’a, tom 12, s. 55*)

ZACHĘCANIE DO DOBRA I ZAKAZYWANIE ZŁA

Stwórzcie wspólnotę wzywającą do dobra, nakazującą uczynki dobre a zakazującą uczynków złych.
(*Koran 3:104*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Dzień, w którym członkowie mojej ummy będą czekać, aż ktoś inny będzie zachęcał do dobra i zakazywał zła, będzie dniem, w którym staną oni przeciw Bogu. (*Biḥār al-Anlār, tom 100, s. 92*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Ten, kto przestaje zniechęcać do zła słowem i czynem, będąc obojętnym na popełnianie wokół niego złe uczynki, jest jak martwe zwłoki poruszające się wśród żywych. (*Biḥār al-Anlār, tom 100, s. 94*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Powstrzymanie wierzącego przed popełnieniem złego uczynku jest w oczach Boga równe siedemdziesięciu pielgrzymkom. (*Mustadrak al-Ħasā’il, tom 11, s. 278*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Zachęcaj ludzi do czynienia dobra, sam w ten sposób będziesz dobro czynił. Zniechęcaj do zła swym słowem i uczynkiem, i na tyle, na ile to możliwe, trzymaj się z dala od złoczyńców. Dokładaj wysiłków na drodze Boga i nie pozwól, by sprowadzili cię z niej ci, którzy ci ubliżają. Stawaj naprzeciw zagrożeniom w imię prawdy, gdziekolwiek by ona nie była. (*Nahḍ al-Balāgha, list 31*)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:

Zachęcanie do dobra i powstrzymywanie od zła jest drogą proroków i metodą ludzi dobrych. Jest to czyn obowiązkowy, od którego zależy wiele innych uczynków i przez który zmniejszana jest na ziemi niesprawiedliwość. (*Al-Kāfī, tom 5, s. 56*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Siłą naszego prawa jest zachęcanie do dobra i powstrzymywanie od zła oraz przestrzeganie granic wyznaczonych przez Boga. (*Ghurar al-Ḥikam, s. 236*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś widzi zły czyn, powinien powstrzymać go swą dłonią, jeśli to możliwe. Jeśli nie jest to możliwe, powinien potępić go swym językiem. A jeśli nie jest w stanie uczynić nawet tego, niech potępi go w swoim sercu. (*Łasā'il al-Szī'a*, tom 16, s. 135)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto zachęca do dobra i powstrzymuje przed złem, jest jak namiestnik Boga na ziemi oraz Jego Wysłannik. (*Mustadrak al-Łasā'il*, tom 12, s. 179)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy moja *umma* zachęca do dobra, powstrzymuje przed złem i bierze udział w ustanawianiu pobożności, żyje w szczęściu i dobrobycie. Kiedy przestanie to czynić, błogosławieństwa zostaną jej odebrane. (*Al-Tahdhīb*, tom 6, s. 181)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Bójcie się Boga i pamiętajcie o Nim w dżihādzie, który toczycie swoimi majątkami, językiem i całym życiem (...) Nie przestawajcie zachęcać do dobra i zakazywać zła, aby nie zawładnęli wami najgorsi spośród was i aby wasze modlitwy nie pozostały bez odpowiedzi. (*Nahdż al-Balāgha*, list 47)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Zachęcanie do dobra jest najlepszym czynem dla ludzi. (*Mustadrak al-Łasā'il*, tom 12, s. 185)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

W porównaniu z zachęcaniem do dobra i powstrzymywaniem od zła, wszystkie uczynki, włącznie z walką na drodze Boga, są jak kropla w porównaniu z głębokim oceanem. (*Biḥār al-Anlār, tom 100, s. 89*)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:

Bóg Wszechmocny objawił prorokowi Szu’ajbowi: Ukażę sto tysięcy osób z twego ludu. Czterdzieści tysięcy z nich to złoczyńcy, ale pozostałe sześćdziesiąt tysięcy to dobrzy ludzie. Szu’ajb zapytał: Rozumiem karę dla złoczyńców, ale dla dobrych ludzi? Na co Bóg odrzekł: Zadawali się oni ze złoczyńcami i nie odczuwali gniewu przez wzgląd na mój gniew. (*Al-Kāfī, tom 5, s. 56*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Zachęcaj ludzi do dobra i zabraniaj zła; wiedz, że nie przybliży to twojej śmierci ani nie pozbawi cię zaopatrzenia. (*Ēasā’il al-Şī’a, tom 16, s. 120*)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

Biada tym, którzy nie wspierają religii Boga poprzez zachęcanie do dobra i powstrzymywanie przed złem. (*Mustadrak al-Ēasā’il, tom 12, s. 181*)

JĘZYK I WYNIKAJĄCE Z NIEGO ZŁO

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Szkoda wyrządzona przez język może być większa niż ta

wyrządzona przez miecz. (*Biḥār al-Anlār*, tom 71, s. 286)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Pośród wszystkich innych rzeczy, to język powinie-
neś najdłużej pozostawiać w jego więzieniu. (*Biḥār
al-Anlār*, tom 71, s. 277)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Myśl, zanim cokolwiek powiesz, chroniąc się w ten
sposób przed błędem. (*Ghurar al-Ḥikam*, s. 228)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Trzy rzeczy sprowadzają na człowieka ruinę: jego
brzuch, jego żądze i jego język. (*Laqāji al-‘Ajjām*, s. 297)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Nikt nie jest bezpieczny przed grzechami, jeśli nie kon-
troluje swego języka. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 178)

OBGADYWANIE LUDZI I DOSZUKIWANIE SIĘ ICH WIN

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Obgadywanie ludzi szybciej niszczy wiarę niż trąd
niszczy ciało. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 257)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto słucha obgadywania, nie różni się od tego, kto
obgaduje. (*Ghurar al-Ḥikam*, s. 307)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Powstrzymywanie się od obgadywania ludzi lepsze
jest w oczach Boga od tysiąca modlitw. (*Biḥār al-
-Anlār, tom 75, s. 261*)

‘Abdul Mu’min al-Anṣārī powiedział, że przebywał
kiedyś w towarzystwie ósmego Imāma, Mūsy ibn
Dża’fara, gdzie obecny był również niejaki Abdillāh
al-Dża’farī. ‘Abdul Mu’min uśmiechnął się do niego,
ale kiedy Imām spytał go, czy lubi Abdillāha, on od-
powiedział, że nie. Imām powiedział wtedy: „Jest on
twoim bratem, wierzący jest bratem innego wierzącego,
mimo że mają innych ojców. Biada temu, kto oskarża
swego brata, biada temu, kto oszukuje swego brata, bia-
da temu, kto nie doradza swemu bratu, biada temu, kto
pomawia swego brata”. (*Biḥār al-Anlār, tom 75, s. 262*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Nikczemnym jest ten, kto doszukuje się win u innych lu-
dzi, zaniedbując swoje własne. (*Tarā’if al-Ḥikam, s. 176*)

Imām al-Kāẓim, pokój z nim, powiedział:
Przeklęty jest ten, kto obmawia swego brata. (*Biḥār
al-Anlār, tom 74, s. 232*)

MÓWIENIE KŁAMSTW

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział ‘Anaso-
wi ibn Mālikowi: Przyjmij ode mnie sześć porad, a ja

zagwarantuję ci Raj: kiedy mówisz, nie kłam. Kiedy coś obiecujesz, dotrzymuj obietnicy. Kiedy ktoś ci ufa, zachowuj uczciwość. Opuszczaj swój wzrok. Chroń swej skromności. Kontroluj swe dłonie i język. (*Al-Chiṣāl*, s. 321)

Imām al-‘Askarī, pokój z nim, powiedział:
Kluczem do domu pełnego niktzemności jest kłamstwo. (*Biḥār al-Anlār*, tom 72, s. 263)

Imām Sadḏḏād, pokój z nim, powiedział:
Unikaj mówienia kłamstw, nawet najmniejszych i nawet w żartach, ponieważ człowiek, któremu łatwo przychodzą małe kłamstwa, będzie kłamał również w poważniejszych kwestiach. (*Tuḥaf al-‘Uqūl*, s. 201)

Imām ‘Alī, pokój z nim, został kiedyś spytany o odległość między prawdą a nieprawdą i wskazał czterema palcami na odległość między uchem a okiem, mówiąc: to, co widzicie na własne oczy, jest prawdą, to, co słyszycie swoim uchem, jest często nieprawdą. (*Biḥār al-Anlār*, tom 75, s. 196)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Bóg zamknął na klucz szereg złych cech i umieścił ten klucz w winie. Kłamstwo jest jednak jeszcze gorsze niż wino. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 339)

Imām al-Riḏā, pokój z nim, powiedział:
Bądźcie prawdomówni i unikajcie kłamstw. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 347)

PRZYJAŹŃ

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Człowiek jest pod wpływem wiary swoich przyjaciół.
Uważaj więc na to, z kim się zadajesz. (*Biḥār al-Anlār*,
tom 74, s. 192)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Zamiast przyjaźnić się z ludźmi, od których możesz
czuć się lepszy, przyjaźnij się z ludźmi, przy których
możesz stać się lepszy. (*Biḥār al-Anlār*, tom 76, s. 267)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Najbardziej umiłowanym przeze mnie bratem jest ten,
który uświadamia mi moje błędy. (*Biḥār al-Anlār*, tom
74, s. 282)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Muzułmanin ma trzy rodzaje przyjaciół. Przyjaciel,
który mówi: „jestem z tobą teraz i po twojej śmierci”.
Tym przyjacielem są jego czyny. Przyjaciel, który
mówi: „zostanę z tobą do twojego grobu, a potem cię
zostawię”. Tym przyjacielem są jego dzieci. Przyja-
ciel, który mówi: „zostanę z tobą do twojej śmierci”.
Tym przyjacielem jest jego majątek, który zosta-
nie odziedziczony przez kogoś innego. (*Al-Chiṣāl*,
tom 1, s. 88)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Staraj się pozyskać prawdomównych przyjaciół, będą

dla ciebie wsparciem i będą służyć ci poradą w nie-
szczęściu. (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 187)

Imām Sadḏdzād, pokój z nim, powiedział:
Przebywanie w towarzystwie ludzi prawych zachęca
cię do dobra. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 141)

Imām Sadḏdzād, pokój z nim, powiedział:
Unikaj towarzystwa grzeszników i pomocy ze strony
oprawców. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 151)

NIEMORALNI PRZYJACIELE

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto zabiega o towarzystwo ludzi obraźliwych wo-
bec tych, którzy miłują Boga, jest Mu nieposłuszny.
(*Al-Kāfi*, tom 2, s. 379)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Kiedy dowiadujesz się o tym, że ktoś z twoich towa-
rzyszy popełnia zło, doradź mu, by przestał i unikaj
go, jeśli nie przestanie. (*Ēasā'il al-Şzī'a*, tom 16, s.
146)

Imām al-Şādiq przekazał, że jego ojciec Imām
Bāqir powiedział, że jego ojciec Imam Sadḏdzād,
pokój z nimi wszystkimi, powiedział mu: Synu mój,
strzeż się pięciu grup ludzi, nie zabiegaj o ich towa-
rzystwo i nie przyjaźnij się z nimi. Pierwsza grupa

to kłamcy. Są jak miraż oddalający to, co dalekie i przybliżający to, co bliskie. Druga grupa to ludzie pozbawieni moralności, oni sprzedadzą cię za niską cenę. Trzecia grupa to skąpcy, pozbawią cię twojego majątku wtedy, gdy będziesz go potrzebował. Czwarta grupa to głupcy, którzy zaszkodzą ci nawet wtedy, gdy będą chcieli ci pomóc. Piąta grupa to ludzie, którzy nie szanują swoich krewnych, zostali oni trzykrotnie przeklęci w Księdze Boga. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 641)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział do Kumejla: Mów to, co należy w każdej sytuacji. Przyjaźnij się z ludźmi prawymi i unikaj złoczyńców, trzymaj się z dala od hipokrytów i ludzi zdradliwych. (*Mustadrak al-Ħasā’il*, tom 12, s. 197)

SŁUŻENIE LUDZIOM

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział: Kto zmniejsza żale swego brata w tym życiu, Bóg zmniejszy jego żal w życiu wiecznym. (*Šahāb al-Aḥbār*, s. 194)

Imām Ḥusejn, pokój z nim, powiedział: Kiedy ludzie proszą cię o spełnienie ich potrzeb, traktuj to jako błogosławieństwo dla ciebie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 318)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Kiedy widzisz, że twój brat jest w potrzebie, postaraj się ją spełnić, zanim o to poprosi. (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 166)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, przekazał, że Prorok, pokój z nim, powiedział: Tego, który nakarmi głodnego wierzącego, Bóg nakarmi owocami Raju. Tego, który ubierze wierzącego, któremu brakuje ubrań, Bóg ubierze w rajski brokat i jedwab. Tego, który napoi spragnionego wierzącego, Bóg napoi rajskim napojem. Ten, kto usunie żal wierzącego, będzie usadowiony w cieni Boga w Dzień Zmartwychwstania, kiedy nie będzie innego cienia. (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 382)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Ludzie zależni są od Boga w kwestii zaopatrzenia, Bóg miłuje więc tych, którzy pomagają zależnym od Niego i uszczęśliwiają swoje rodziny. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 164)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Temu, kto pomaga wierzącemu w kłopotach, Wszechmocny Bóg usunie siedemdziesiąt trzy jego trudy, jeden z nich w tym życiu a siedemdziesiąt dwa podczas Wielkiego Trudu. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 199)

POMAGANIE POTRZEBUJĄCYM

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Temu, kto odmawia udzielenia potrzebującemu bra-

tu pożyczki, mimo że jest w stanie jej udzielić, Bóg odmówi wejścia do Raju w dzień, w którym prawi otrzymując swą zapłatę. (*Biḥār al-Anlār*, tom 76, s. 369)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zadawaj pytania uczonym, rozmawiaj z mądrymi i zadawaj się z ubogimi. (*Tuḥaf al-Uqūl*, s. 34)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Odmawianie pomocy potrzebującym przyczynia się do zmniejszenia twojego majątku. (*Ghurur al-Ḥikam*, tom 4, s. 190)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Prorok, pokój z nim, przekazał, że w noc *Miradż* Bóg powiedział mu: O Aḥmedzie, moja miłość jest miłością do ubogich. Zbieraj więc ubogich wokół siebie, a ja będę przy tobie. (*Al-Ḥajāt*, tom 2, s. 51)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Kto zaspokoi głód głodnego, jego nagroda będzie tak wielka, że zna ją tylko Bóg, Pan Światów. Nakarmienie głodnego wierzącego jest jednym ze sposobów uzyskania boskiego przebaczenia. Po czym Imām wyrecytował słowa Boga (Koran, 90:14-16): „**to nakarmienie w dniach głodu sieroty z wami spokrewnionej lub biedaka znajdującego się w potrzebie**”. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 201)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy przekazywana jest jałmużna, mówi te słowa do

tego, który ją daje: nie znaczyłem nic, a ty uczyniłeś mnie czymś wielkim. Byłem twoim wrogiem, a ty uczyniłeś mnie przyjacielem. Chroniłeś mnie, a teraz ja będę cię chronić w Dniu Zmartwychwstania. (*Al-'Ithna 'Asharijja*, s. 223)

Imām al-Kāẓim, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto uszczęśliwia wierzącego, sprawia, że zadowolony jest Bóg, Jego Prorok oraz my. (*Ahlul Bejt*). (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 314)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Bóg dał środki utrzymania biednych na przechowanie bogatym. Kiedy więc biedny człowiek jest głodny, winny temu jest bogaty, który odmówił mu jego udziału. Odpowiedzą za to przed Bogiem. (*Nahż al-Balāgha*, sentencja 328)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Na Boga, ten kto nie używa swego majątku, by pomagać potrzebującym, ten nigdy nie zakosztuje pożywienia ani napoi Raju. (*Biḥār al-Anlār*, tom 75, s. 314)

JALMUŻNA I ZAKĀT

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Moja *umma* będzie żyła dobrze tak długo, jak będą wobec siebie lojalni, będą zwracać to, co zostało im powierzone i dawać zakāt ze swego majątku. Jeśli

tęgo wszystkiego zaprzestana, czeka ich głód i niedostatek. (*Ēasā'il al-Szī'a*, tom 6, s. 13)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:

O synu Adama, sam zarządzaj swym majątkiem i czyń z nim to, co chciałbyś, aby z nim czyniono po twej śmierci. (*Nahdż al-Balāgha*, sentencja 254)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Dawajcie jałmużnę i leczcie chorych, jałmużna za prawdę oddała bowiem nieszczęścia, przedłuża wasze życie i zwiększa wasze nagrody. (*Kanz al-'Ummāl*, tom 6, s. 371)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Kiedy wzniosłem się do niebios, ujrzałem trzy linijki napisane na ich drzwiach. Pierwsza brzmiała: W imię Boga, Miłosiernego i Miłującego, jam jest Bóg i nie ma innych bogów poza mną, moje miłosierdzie poprzedza zaś mój gniew. Druga brzmiała: W imię Boga, Miłosiernego i Miłującego, jałmużna odpłacana jest dziesięciokrotnie, pożyczka osiemnastokrotnie, szacunek dla rodziny zaś trzydziestokrotnie. Trzecia brzmiała: Ten, kto rozumie mą pozycję i moje panowanie, nigdy nie oskarży mnie o nic w związku ze swym zaopatrzeniem. (*Al-'Ithna 'Asharijja*, s. 85)

Imām Sadḏḏād, pokój z nim, powiedział:

Oto pięć rzeczy, po których poznajemy wierzącego: pobożność, kiedy nikt go nie widzi, dobroczynność w czasie biedy, cierpliwość w czasie nieszczęścia,

wyrozumiałość w czasie gniewu i prawdomówność w czasie strachu. (*Al-Chiṣāl*, s. 127)

SZACUNEK DLA KREWNYCH

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto chce, by zwiększone zostało jego zaopatrzenie a jego śmierć oddalona, powinien szanować swoich krewnych. (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 89)

Imām al-Riḍā, pokój z nim, powiedział:
Ci, którzy nadmiernie gromadzą dobra to ci, którzy są skąpi, mają wygórowane oczekiwania, są chciwi, zrywają więzy pokrewieństwa i wolą życie tego świata od życia wiecznego. (*Biḥār al-Anlār*, tom 73, s. 138)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Szacunek dla więzów pokrewieństwa przyczynia się do oczyszczenia uczynków, zwiększenia majątku, oddalania nieszczęść, łatwości w życiu wiecznym i przedłużania życia. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 150)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Trzy grupy ludzi nie wejdą do Raju: pijacy, uprawiający czary i zrywający więzy pokrewieństwa. (*Al-Chiṣāl*, s. 179)

ŻYCZLIWOŚĆ WOBEC RODZICÓW

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zadowolenie Boga leży w zadowoleniu rodziców,
a Jego gniew w ich gniewie. (*Mustadrak al-Ēasā'il*,
tom 15, s. 176)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Najlepszymi uczynkami są: modlitwa na czas, życzliwość wobec rodziców i wspieranie walki na drodze Boga. (*Bihār al-Anlār*, tom 74, s. 85)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto chce, by Wszechmocny Bóg zmniejszył jego cierpienia podczas śmierci, powinien szanować swoich krewnych i dobrze traktować rodziców. Bóg zmniejszy wtedy jego ból podczas śmierci i nie doświadczy go za życia ubóstwem. (*Safīnat al-Bihār*, tom 2, s. 553)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś patrzy na swych rodziców z gniewem, mimo że nie byli wobec niego niesprawiedliwi, Bóg nie przyjmie jego modlitw. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 349)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Traktujcie rodziców życzliwie aby i wasze dzieci tak was traktowały. I zachowujcie skromność w swoich relacjach z żonami innych ludzi, aby i wasze żony pozostały skromne. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 554)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Pewnego razu przyszedł do Proroka pewien człowiek i spytał go o dobre traktowanie rodziców. On powiedział mu: Traktuj życzliwie matkę, traktuj życzliwie matkę, traktuj życzliwie matkę, bądź życzliwy dla ojca, bądź życzliwy dla ojca, bądź życzliwy dla ojca, zacznij jednak zawsze od matki. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 162)

PRAWA DZIECI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział Imāmo-
wi ‘Alemu, pokój z nim:

O ‘Alī, Bóg nie będzie miłosierny dla tych rodziców, którzy zachowują się w sposób wywołujący u dzieci nieposłuszeństwo. (*Łasā’il al-Şī’a*, tom 21, s. 290)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Nie poświęcaj całej swej uwagi swej żonie i dzieciom; jeśli kochają oni Boga, będzie On zawsze o nich dbał; jeśli zaś są wrogami Boga, nie powinienes zbytnio się nimi martwić. (*Nahdż al-Balāgha*, sentencja 352)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

Przekazuj dzieciom nasze tradycje, zanim ludzie zepsuci dotrą do nich ze swoim zepsuciem. (*Al-Kāfī*, tom 6, s. 47)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

Łaskawość człowieka wobec dziecka jest jednocześnie jego łaskawością wobec rodziców. (*Man Lā-Jahḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 483)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ojciec i dziecko mają swoje obowiązki. Obowiązkiem dziecka jest posłuszeństwo we wszystkim oprócz grzechu; obowiązkiem ojca jest danie dziecku dobrego imienia, zapewnienie mu dobrej edukacji i uczenie go Koranu. (*Nahdż al-Balāgha, sentencja 399*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Naucz swoje dzieci pływania i strzelania z łuku. (*Al-Kāfī, tom 6, s. 47*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy dzieci mają siedem lat, zacznij uczyć ich modlitwy, kiedy mają dziesięć lat, wymagaj od nich modlitwy. I niech nie śpią w tych samych łóżkach. (*Kanz al-‘Ummāl, tom 16, nr 45330*)

Imām Sadżdzād, pokój z nim, powiedział:
Prawem twego dziecka jest, abyś wiedział, że pochodzi z ciebie i będzie z tobą związane w tym świecie poprzez swoje dobre i złe uczynki; i że jesteś odpowiedzialny za nauczanie go dobrych manier, prowadzenie go w kierunku jego Pana, pomagając mu wypełniać Jego przykazania w jego i twoim imieniu. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh, tom 2, s. 622*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Sznuj swe dzieci i dobrze je wychowuj, a Bóg będzie dla ciebie wybaczący. (*Biḥār al-Anlār, tom 104, s. 95*)

KARMIENIE DZIECI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Nagroda dla kobiety podczas ciąży i aż do porodu i przez okres karmienia jest jak nagroda dla człowieka, który walczy na drodze Boga. Jeśli więc umrze ona w tym okresie, uzyska status męczennicy. (*Man Lā-Jahḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 561)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Żadne mleko nie jest lepsze dla dziecka niż mleko jego matki. (*Ēasā’il al-Szī’a*, tom 21, s. 452)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kobieta w ciąży jest jak wojownik, który pości za dnia i modli się w ciągu nocy. Kiedy urodzi, Bóg zarezerwuje dla niej ogromną nagrodę. Podczas karmienia otrzyma natomiast nagrodę równą nagrodzie za uwolnienie niewolnika i zagwarantowane jej będzie boże przebaczenie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 104, s. 106)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Najlepszym mlekiem dla dziecka jest mleko jego matki. (*Mustadrak al-Ēasā’il*, roz. 48)

MAŁŻEŃSTWO

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jedna modlitwa osoby żonatej lub zamężnej jest wię-

cej warta niż całe życie nocnych modlitw i postów kawalera. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 384)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Sen osoby żonatej lub zamężnej lepszy jest w oczach Boga od długiego postu i nocnego czuwania na modlitwach kawalera. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 221)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Większość ludzi czyniących dobro w mojej *ummie* to osoby żonate i zamężne, a nikczemnicy najczęściej nie mają żon i mężów. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 221)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Pewnego razu do mego ojca przyszedł pewien człowiek, mój ojciec spytał go, czy ma żonę, on odpowiedział, że nie. Mój ojciec powiedział wtedy, że nie chciałby posiadać całego majątku tego świata bez żony, dodając, że jedna modlitwa człowieka żonatego jest więcej warta niż całe życie nocnych modlitw i postów kawalera. Następnie dał temu człowiekowi siedem złotych monet na potrzeby zawarcia małżeństwa. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 217)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Osoba, która żeni się lub wychodzi za mąż, zabezpiecza połowę swej religii i musi bać się Boga już tylko w kwestii pozostałej połowy. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 328)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Większość mieszkańców piekła będą stanowić osoby,

które nie miały żon i mężów. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 384)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Wielu z najbardziej nikczemnych wśród osób zmarłych
było ludźmi bez żon i mężów. (*Al-Taḥdhīb*, tom 7, s. 239)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś chce stanąć przed Bogiem oczyszczony,
powinien wziąć ślub. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*,
tom 3, s. 385)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Żeńcie się, nie bądźcie jak mnisi wśród chrześcijan
lub bracia szatanów. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 221)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Drzwi miłosierdzia w niebiosach otwarte będą w czterech sytuacjach: podczas deszczu, kiedy dziecko patrzy z życzliwością na twarz rodzica, kiedy otwierane są drzwi Ka'aby i kiedy zawierane jest małżeństwo. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 221)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zachęcajcie swe potomstwo do zawierania małżeństwa, bo poprzez małżeństwo Bóg ulepsza ich charakter, dodaje im zaopatrzenia i zwiększa ich poczucie honoru. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 222)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zawierajcie małżeństwa i wydawajcie swe córki za

mąż, jest to bowiem źródłem błogosławieństw. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 328)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Nie ma nic miłszego w oczach Boga od domu ugrun-
towanego w islamie poprzez małżeństwo i nie ma nic
gorszego w oczach Boga niż dom rozdarty poprzez
rozwód. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 328)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Młode kobiety są jak owoce; kiedy owoce dojrzewają
i nie zostają zerwane, słońce powoli je niszczy i roz-
wiewa je wiatr. Kiedy więc młode kobiety dojrzewają,
potrzebują mężów, ponieważ mają takie same potrze-
by jak i oni. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 337)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy mężczyzna żeni się w młodym wieku, szatan
krzywi się z niezadowolenia, wie bowiem, że mężczy-
zna ten zabezpieczył przed nim dwie trzecie swojej
wiary. (*Bihār al-Anlār*, tom 103, s. 221)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Młodzi ludzie, zawierajcie małżeństwa, jeśli macie
taką możliwość, chroni to bowiem przed grzechem
wasze oczy oraz wasze części intymne. (*Mustadrak
al-Ĥasā'il*, tom 14, s. 153)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, zabronił zarówno
mężczyznom jak i kobietom życia w celibacie. (*Mu-
stadrak al-Ĥasā'il*, tom 14, s. 248)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli komuś nie udaje się zawrzeć małżeństwa, Bóg wynagrodzi mu to niebiańskimi małżonkami a za każdy krok i za każde wypowiedziane słowo da mu nagrodę równą tej, jaką otrzymuje się za rok modlitw. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 221)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Najlepszym rodzajem wstawienictwa jest pośredniczenie między dwoma osobami zawierającymi małżeństwo w oczach Boga. (*Al-Tahdhīb*, tom 7, s. 415)

Imām al-Kāẓim, pokój z nim, powiedział:
W Dniu Sądu, kiedy nie będzie innego cienia niż cień boskiego miłosierdzia, trzy osoby schronią się w cień Jego Tronu: człowiek, który umożliwił swemu bratu zawarcie małżeństwa, człowiek, który służył swemu bratu i człowiek, który zachowywał jego tajemnice. (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 356)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś pomoże dwóm osobom zawrzeć małżeństwo, Bóg spojrzy na niego z miłosierdziem w Dzień Zmartwychwstania. (*Al-Tahdhīb*, tom 7, s. 404)

Imām al-Kāẓim, pokój z nim, powiedział:
W Dzień Zmartwychwstania Bóg rzuci szczególny chłodzący cień swego miłosierdzia, pod którym zasiądą jedynie prorocy, ich namiestnicy, ludzie, którzy uwolnili niewolnika, spłacili dług innego wierzącego oraz ludzie, którzy pomogli innemu

wierzącemu zawrzeć małżeństwo. (*Biḥār al-Anlār*, tom 74, s. 356)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Mężczyzna, który cierpliwie znosi zły charakter swej żony i szuka źródła swej cierpliwości w Bogu, Bóg nagrodzi go nagrodą przeznaczoną dla ludzi wdzięcznych. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 4, s. 16)

MAHR

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Wygórowany *mahr* kobiety i jej zły temperament to złe omeny. (*Biḥār al-Anlār*, tom 58, s. 321)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Są trzy rodzaje złodziei: ci, którzy nie płacą *zakātu*; ci, którzy sądzą, że mogą nie dać żonie jej *mahru* oraz ci, którzy biorą pożyczki bez zamiaru ich spłacenia. (*Biḥār al-Anlār*, tom 96, s. 12)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Jednym z błogosławieństw kobiety jest niewygórowany *mahr*, wygórowany bowiem źle wróży. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 387)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Nie ustalajcie *mahru* zbyt wysoko, bo powoduje to wrogość. (*Īsā‘il al-Szī‘a*, tom 21, s. 253)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Małżeństwo jest bardziej błogosławione, jeśli wydatki
związane z jego zawarciem są nieduże. (*Kanz al-‘Ummāl*, tom 16, s. 299)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Najlepsze kobiety to te, których im bardziej twarze są
piękne tym niższy ich *mahr*. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103,
s. 236)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zawierajcie małżeństwa, nawet jeśli jako *mahr* nie
macie nic innego jak żelazny pierścień. (*Kanz al-‘Ummāl*, tom 16, s. 321)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli para zgadza się na *mahr* nawet tak niski jak garść
daktyli, zawarte przez nią małżeństwo jest ważne.
(*Kanz al-‘Ummāl*, tom 16, s. 321)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Wysłannik Boga, pokój z nim, wydał swą córkę Fāṭimę
za mąż Imāmowi ‘Alemu za *mahr* w postaci zbroi
wartej trzydzieści dirhamów. (*Łasā’il al-Šzī’a*, tom 21,
s. 251)

MAŁŻEŃSTWO NA PODSTAWIE RELIGII I UCZCIWOŚCI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś zabiega o związek małżeński z tobą i apro-
bujesz religijność i usposobienie tej osoby, to zawrzyj
z nią małżeństwo (bez oceniania jej klasy, majątku czy
pochodzenia), postąpienie inaczej spowodowałoby
wielkie zepsucie na ziemi. (*Al-Tahdhīb, tom 7, s. 394*)

Imām al-Dżalād, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś zabiega o związek małżeński z tobą
i aprobujesz religijność i uczciwość tej osoby, to
zawrzyj z nią małżeństwo. (*Al-Kāfī, tom 5, s. 347*;
Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh, tom 3, s. 393; *Al-Tah-
dhīb, tom 7, s. 394*)

Pewien człowiek spytał kiedyś Imāma Ḥusejna, komu
powinien wydać swą córkę za mąż. Imām odpowie-
dział: Wydaj ją za kogoś, kto boi się Boga, taki czło-
wiek będzie ją bowiem kochał i szanował i nawet
kiedy będzie na nią rozgniewany, nie skrzywdzi jej.
(*Al-Mustaṭraf, tom 2, s. 218*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto wydaje swoją córkę za mąż bezbożnikowi,
odcina ją od jej rodziny. (*Al-Muhadḏḏat al-Bajḏā,*
tom 3, s. 94)

INTENCJE MEŹCZYZNY W MAŁŻEŃSTWIE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Człowiek, który żeni się z kobietą tylko dla jej piękna,
nie zyska tego, czego pragnie. Tego, kto żeni się dla jej
majątku, Bóg pozostawi z niczym innym prócz tego
majątku. Szukajcie więc żon ze względu na ich religij-
ność. (*Al-Tahdhīb, tom 7, s. 399*)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Tego, który żeni się z kobietą tylko dla jej majątku,
Bóg pozbawi wszystkiego innego prócz tego majątku.
(*Al-Kāfī, tom 5, s. 333*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Tego, który żeni się z kobietą dla jej majątku, Bóg po-
zostawi z niczym innym prócz tego majątku. Ten, któ-
ry żeni się z kobietą tylko dla jej piękna, ujrzy w niej
coś, co mu się nie podoba. Temu jednak, który żeni
się dla jej religii, Bóg da wszystkie błogosławieństwa.
(*Al-Tahdhīb, tom 7, s. 399*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kto żeni się z kobietą tylko dla jej piękna, temu Bóg
uczyni owo piękno źródłem jego problemów. (*Īsā' il
al-Szī'a, tom 20, s. 53*)

Imām Sadżdzād, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto zawiera małżeństwo przez wzgląd na Boga

i by zbliżyć do siebie rodziny, otrzyma od Boga pozycję i honor. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 385)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Nie żeńcie się z kobietami tylko dla ich piękna, piękno może być bowiem przyczyną braku pobożności; nie żeńcie się z nimi tylko dla ich majątku, bo może on być przyczyną nieposłuszeństwa Bogu, żeńcie się z kobietami dla ich wiary. (*Al-Muhadḏḏat al-Bajḏā*, tom 3, s. 85)

ZARABIANIE NA ŻYCIE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto nie utrzymuje ludzi, których ma obowiązek utrzymywać, będzie przeklęty. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 168)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto dokłada wysiłków w zarabianiu na utrzymanie swej żony, jest jak ten, kto walczy na drodze Boga. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 168; *Al-Kāfi*, tom 5, s. 88)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Pozostawienie samym sobie ludzi, którzy są od ciebie zależni finansowo, jest wielkim grzechem. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 3, s. 168)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Szczęśliwym jest mężczyzna, któremu udaje się samemu utrzymać żonę i dzieci. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh, tom 3, s. 168*)

DOBRE TRAKTOWANIE W MAŁŻEŃSTWIE

Bóg powiedział: Wśród Jego znaków jest stworzenie wam żon z was samych, abyście przy nich odpoczywali i abyście się wzajemnie miłowali, i okazywali sobie miłosierdzie. W tym są znaki dla ludzi, którzy się zastanawiają. (*Koran, 30:21*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Niektóre z waszych żon poinformowały mnie, że w ramach ascezy powstrzymujecie się od stosunków z nimi. Ja obcuję z kobietami, jem w ciągu dnia i śpię w nocy. Ten kto odwraca się od mojego przykładu, nie jest jednym z nas. (*Biḥār al-Anlār, tom 93, s. 73*)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto nie żeni się z obawy o to, że nie podoła finansowo, ten nie ufa Wszechmocnemu Bogu. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh, tom 3, s. 385*)

Imām Şādiq, pokój z nim, powiedział kobiecie, która powiedziała mu, że nie chce wyjść za mąż z powodów duchowych: gdyby rzeczywiście dyktowały to

powody duchowe to Fāṭima nie wyszłaby za mąż, nikt bowiem nie przewyższy jej w duchowości. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 219)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, przekazał, że trzy kobiety przyszły do Proroka, pokój z nim, mówiąc mu, że ich mężowie unikają jedzenia mięsa, używania perfum i stosunków z nimi. Prorok zebrał wtedy wszystkich i powiedział: Dlaczego niektórzy z was nie jedzą mięsa, nie używają perfum i unikają stosunków ze swymi żonami? Co się z wami stało? (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 496)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Kiedy żona Uthmāna ibn Maẓ'ūna powiedziała Prorokowi, że jej mąż przez całą noc i dzień tylko pości i modli się, nie dbając o nią i nie zajmując się swoim życiem, Prorok poszedł do jego domu, gdzie zastał go modlącego się. Kiedy Uthmān skończył modlitwę, Prorok powiedział do niego: Bóg przekazał mi łatwą religię. Poszczę, modlę się i spędzam czas z rodziną. Ten, kto kocha religię, musi więc podążać za tym przykładem, a małżeństwo jest tego ważną częścią. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 494)

Imām al-Riḍā, pokój z nim, przekazał od swojego ojca, że Prorok powiedział: Biada kobiecie, która gniewa swego męża, szczęśliwa zaś jest kobieta, której mąż jest z niej zadowolony. (*Biḥār al-Anlār*, tom 8, s. 310)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto ma dwie żony i nie traktuje ich sprawiedliwie,

będąc jednej bardziej oddany lub dając jej więcej ze swego majątku, w Dzień Zmartwychwstania zakuty będzie w kajdany i zgięty w pół wkroczy do piekła. (*Biḥār al-Anlār*, tom 7, s. 214)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:

Ten, kto żeni się, powinien szanować swoją żonę, żony są bowiem dla was źródłem przyjemności, traktujcie je w sposób zrównoważony (ani nie rozpuszczajcie, ani nie ignorujcie ich praw). (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 224)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Gódźcie się z żonami po kłótni, rozmawiajcie z nimi życzliwie, aby zmieniły swoje zachowanie na lepsze. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 223)

Imām al-Kāẓim, pokój z nim, przekazał, że Prorok, pokój z nim, powiedział:

Kiedy zwiększa się wiara człowieka, zwiększa się też jego szacunek dla kobiet. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 228)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Ze wszystkiego na tym świecie najbardziej lubię kobiety i perfumy, modlitwa jednak jest światłem mych oczu. (*Al-Chiṣāl*, tom 1, s. 183; *Biḥār al-Anlār*, tom 76, s. 141)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:

Najgorszym z mężczyzn jest ten, kto jest zbyt surowy dla swej rodziny. (*Nūr al-Abṣār Szablandżi*)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Najlepszym wstawiennikiem kobiety w Dniu Sądu będzie zadowolenie z niej jej męża. (*Biḥār al-Anlār, tom 81, s. 345*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Najlepsze z kobiet mają następujące cechy: Zachowują pokorę, posłuszość i nie wydają zbyt dużo. Odnoszą się do męża łagodnie. Pomagają mu i wspierają go w trudnościach. Kiedy mąż jest rozgniewany lub przygnębiony, znajdują sposoby pocieszenia go. Chronią to, co do niego należy, pod jego nieobecność. Takie kobiety nie będą rozczarowane w Dniu Sądu. (*Al-Kāfī, tom 5, s. 324*)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Jeśli kobieta pozwala, by minęła cała noc, kiedy mąż jest z niej niezadowolony, jej modlitwy nie zostaną przyjęte, aż będzie on znowu z niej zadowolony. (*Al-Kāfī, tom 5, s. 507*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Mężczyzna ma prawo oczekiwać od swej żony, by oświeślała dom, przygotowywała jedzenie, witała go po powrocie do domu przyjemną rozmową i nie odmawiała mu relacji intymnych, chyba że ma ku temu jakiś ważny powód. (*Makārim al-Achlāq, tom 2, str. 246*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli kobieta chce wypełnić swe obowiązki wobec

Boga, niech wypełnia swe obowiązki wobec męża.
(*Mustadrak al-Ħasā'il*, tom 14, s. 257)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Pewna kobieta przyszła kiedyś do Proroka i spytała go: Jakie są obowiązki żony wobec męża? On odpowiedział: By słuchała go i nie obrażała go. (*Ħasā'il al-Szī'a*, tom 10, s. 527)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Nawet tak mały czyn żony wobec męża jak danie mu szklanki wody zostanie nagrodzony jak cały rok modlitw i postu. (*Ħasā'il al-Szī'a*, tom 20, s. 172)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Czy to w dzień czy w nocy, kobieta powinna używać dla swego męża najlepszych perfum, ubierać się w najlepsze ubrania i przywdziewać najlepsze ozdoby.
(*Al-Kāfi*, tom 5, s. 508)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Dżihadem kobiety jest zapewnienie swemu mężowi miłego towarzystwa. (*Nahdż al-Balāgha*, sentencja 136)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Wszechmocny Bóg powiedział: Gdybym chciał obdarzyć wierzącego całym dobrem tego świata i życia wiecznego, dałbym mu pokorne serce, wdzięczny język i ciało cierpliwie znoszące trudy. Mężczyźnie dałbym pobożną żonę, której widok sprawia mu przyjem-

ność i która chroni siebie samą i jego majątek, kiedy nie ma go w domu. (*Al-Kāfi*, tom 5, s. 327)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Bóg wycofuje swoje miłosierdzie od kobiety, która krzywdzi swego męża i sprawia mu przykrość, błogosławi jednak kobietę, która szanuje swego męża i jest mu posłuszna. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 252)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zaprawdę, najlepsza kobieta jest płodna, okazuje miłość, dochowuje tajemnic i jest pobożna. Słucha się męża i zachowuje się honorowo przed krewnymi. Ukazuje swe ozdoby jedynie mężowi. Słucha tego, co on mówi i robi to, czego on od niej oczekuje. Ubiera się dla niego ładnie i oferuje mu to, co ma. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 235)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Szczęściem mężczyzny jest posiadanie pobożnej żony, dużego domu, dobrego wierzchowca i prawego dziecka. (*Biḥār al-Anlār*, tom 104, s. 98)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Dżihadem kobiety jest dotrzymywanie przyjemnego towarzystwa mężowi i traktowanie obowiązków wobec niego jako ważniejszych od obowiązków wobec innych ludzi. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 256)
Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Słowa mężczyzny mówiącego swej żonie: „kocham cię prawdziwie” nie powinny nigdy opuszczać jej serca. (*Łasā'il al-Szī'a*, tom 14, s. 10)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział, że Prorok zabronił kobietom upiększać się dla innych mężczyzn niż ich mężowie, dodając, że te, które to czynią, czeka piekło. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 4, s. 6)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Temu, kto zwiększa swoją miłość do nas (*Ahlul Bejt*), zwiększy się jego miłość do jego żony. (*Āsā’il al-Szī’a*, tom 14, s. 11)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Najlepsze spośród kobiet to takie, które są pobożne, nie sprzeciwiają się mężom i nie upiększają się dla innych. (*Āsā’il al-Szī’a*, tom 20, s. 30)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Każda kobieta z mojej *ummy*, która pielęgnuje w sobie cztery cechy, zasługuje na Raj: chroni swą pobożność, słucha się swego męża, modli się pięć razy dziennie i pości w miesiącu Ramadan. (*Bihār al-Anlār*, tom 104, s. 107)

ROZWÓD

Bóg powiedział: I kiedy rozwiedziecie się z kobietami, a będzie zbliżał się do końca wyznaczony dla nich okres, wtedy albo zatrzymajcie je na rozsądnych warunkach lub na rozsądnych warunkach je odeślijcie. Nie zatrzymujcie ich w sposób krzywdzący,

abyście nie zgrzeszyli. A kto tak uczyni, ten jest nieuczciwy wobec samego siebie. Nie należy żartować ze znaków Boga. Pamiętajcie o miłosierdziu, jakie okazał wam Bóg, i o Księdze, i o mądrości, którymi was obdarował i przez które was napomina. Bójcie się Boga i wiedźcie, że On wie wszystko o każdej rzeczy. (Koran 2:231)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Żeńcie się i nie rozwódźcie, rozwód sprawia, że trzęsie się Tron Boga. (*Łasā'il al-Szī'a*, tom 22, s. 9)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Wszechmocny Bóg zadowolony jest, gdy zawierane jest małżeństwo, a niezadowolony, gdy dochodzi do rozwodu. Nie ma nic, czego Bóg bardziej nie lubi niż rozwód. (*Al-Kāfī*, tom 6, s. 54)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Bóg przeklina każdego mężczyznę i kobietę, którzy doprowadzają do rozwodu tylko po to, by zakosztować przyjemności nowego małżeństwa. (*Al-Kāfī*, tom 6, s. 54)

OPUSZCZANIE WZROKU I CHRONIENIE SWEJ SKROMNOŚCI

Bóg powiedział: Powiedz wierzącym mężczyznom, aby powstrzymywali swoje spojrzenia i skrywali

swoją intymność. Tak zachowają czystość. Bóg widzi wszystko, co oni czynią. (Koran 24:30)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Patrzenie na obce kobiety jest jak zatruta strzała z łuku szatana. Ten, kto tego zaniechuje przez wzgląd na Boga, otrzyma od Boga wiarę, w której znajdzie zadowolenie. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 4, s. 18)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Cudzołóstwem oka są niepotrzebne spojrzenia, cudzołóstwem ust są pocałunki z kobietami innymi niż żona, a cudzołóstwem dłoni jest dotyk. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 559)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Prorok przeklął ludzi patrzących na części intymne kobiet innych niż żona, ludzi zdrażliwych oraz tych, którzy oczekują łapówki, gdy ludzie proszą ich o pomoc. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 559)

CUDZOŁÓSTWO

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zapisane jest w Torze: Jam jest Bóg, który karze morderców i cudzołożników. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 554)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Są trzy skutki dla cudzołożnika, trzy w tym świecie

i trzy w życiu wiecznym. Te w tym świecie to utrata honoru, ubóstwo i skrócenie życia. Te w życiu wiecznym to gniew Boga, surowość sądu i zamieszkanie w piekle. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 541)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział, że już w Torze zakazano mężczyznom cudzołóstwa tak by ich żony również nie cudzołożyły, gdyż to co zasiejesz to i zbierać będziesz. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 554)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto dotyka i obściskuje kobiety inne niż żona, może oczekiwać piekła. (*Man Lā-Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 4, s. 14)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Masturbacja jest zakazana tak jak cudzołóstwo. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 541)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Przeklęty jest ten, który uprawia seks ze zwierzętami. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 270)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Seks między dwoma kobietami jest jak cudzołóstwo. (*Kanz al-‘Ummāl*, tom 5, s. 316)

HIGIENA

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zachowuj czystość na ile to tylko możliwe. Bóg uczy-
nił z czystości jedną z podstaw islamu, każdy kto ma
nadzieję na wejście do Raju, musi ją zachowywać.
(*Kanz al-‘Ummāl*, nr 26002)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Są trzy cechy, które Bóg miłuje w ludziach: oszczęd-
ność w słowach, krótki sen, umiar w jedzeniu. Są też
trzy cechy, których Bóg nie lubi: gadatliwość, nadmiar
snu i obżarstwo. (*Al-‘Ithna ‘Ashariyya*, s. 92)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Brak umiaru w jedzeniu powoduje cały szereg chorób.
(*Ghurar al-Hikam*, s. 359)

Imām al-Kāẓim, pokój z nim, powiedział:
Istnieje pięć prorockich zwyczajów dotyczących głó-
wy i pięć dotyczących ciała. Pięć dotyczących głowy to:
mycie zębów, przycinanie wąsów, czesanie włosów oraz
płukanie ust i nozdrzy. Pięć dotyczących ciała to: obrze-
zanie, golenie włosów łonowych, golenie pach, obcinanie
paznokci oraz mycie części intymnych. (*Al-Chiṣāl*, s. 125)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział Imāmowi Ḥasa-
nowi, pokój z nim:
Czy nauczyć cię czterech cech, które oddalą od ciebie
wiele chorób? Siadaj do jedzenia tylko, kiedy jesteś

głodny, wstawaj od stołu, kiedy nie czujesz się jeszcze pełny, dobrze przeżuвай jedzenie, opróżnij pęcherz przed snem. (*Łasā'il al-Szī'a*, tom 24, s. 245)

TRANSAKCJE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zabronione jest skupowanie potrzebnej ludziom żywności i gromadzenie jej w oczekiwaniu, że jej cena wzrośnie, by wtedy ją sprzedać. Temu, kto tak czyni, nawet oddanie całego zysku na cele dobroczynne mu nie pomoże. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 89)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto dokonuje transakcji, nie przestrzegając zasad islamu, prędzej czy później popadnie w lichwę. (*Biḥār al-Anlār*, tom 103, s. 93)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
Kupcy powinni unikać pięciu rzeczy: lichwy, przysięgania, ukrywania defektów towaru, niezgodnego z prawdą zachwalania towaru przy jego sprzedaży oraz doszukiwania się w nim na siłę defektów przy jego kupnie. (*Al-Chiṣāl*, tom 1, s. 286)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś pracuje na swoje utrzymanie, by pozostać niezależnym od innych ludzi, zaspokajać potrzeby swej rodziny i być szczodrym wobec sąsiadów, ten

spotka się z Bogiem w Dniu Sądu z twarzą jasną jak pełnia księżyca. (*Al-Kāfi*, tom 5, s. 78)

OSZUKIWANIE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto śpi spokojnie, oszukując w swym sercu swego muzułmańskiego brata, śpi w cieniu bożego gniewu aż do momentu, gdy wyrazi skruchę. (*Safīnat al-Bihār*, tom 2, s. 318)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Temu, kto oszukuje swego muzułmańskiego brata, Bóg odbierze zaopatrzenie i pozostawi go samemu sobie. (*Łasā'il al-Szī'a*, tom 17, s. 283)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Prorok, pokój z nim, zabronił mieszania mleka z wodą przy jego sprzedaży. (*Al-Tahdhīb*, tom 7, s. 13)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto oszukuje muzułmanów, nie jest jednym z nas. (*Al-Kāfi*)

ŻĄDZE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Obawiam się dla mojej *ummy* trzech rzeczy po moim

odejściu: zbłądzenia po tym, jak otrzymali wiedzę, wiodących na manowce pokus oraz zachcianek brzucha i części intymnych. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 79)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Najbardziej godną formą oddawania czci Bogu jest kontrolowanie zachcianek brzucha i części intymnych. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 80)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś ma możliwość łatwego zaspokajania swoich żądz, ale unika tego, bojąc się Boga, On złagodzi jego strach w Dniu Sądu i zamknie przed nim piekło. (*Makārim al-Achlāq*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto chroni się przed żądzami swego brzucha, języka i części intymnych, ten chroni się przed grzechem. (*Mahadżżat al-Bajḍā*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Pamiętaj, że przyjemność przemija, lecz konsekwencje pozostają. (*Nahḍ al-Balāgha*, sentencja 433)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Nie ma większej walki niż walka o pobożność brzucha i części intymnych. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 79)

DOBRA DOCZESNE I CHCIWE GROMADZENIE MAJĄTKU

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ten, kogo dwa dni są takie same (bez żadnego duchowego rozwoju), poniósł stratę. (*Biḥār al-Anlār*, tom 71, s. 173)

Imām al-Kāzīm, pokój z nim, powiedział:
Ten świat przypomina wodę morską. Im więcej pije jej osoba spragniona, tym bardziej rośnie jej pragnienie, aż w końcu go ona zabije. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 311)

Imām al-Hādī, pokój z nim, powiedział:
W tym świecie ludzie są szanowani za posiadanie majątku, zaś w życiu wiecznym za dobre uczynki. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 368)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Dwie rzeczy mogą sprowadzić ruinę na kobiety z mojej *ummy*: złoto i nieskromne ubrania, zaś dwie rzeczy, które mogą sprowadzić ruinę na mężczyzn z mojej *ummy* to porzucenie wiedzy i gromadzenie bogactw. (*Madżmū'ah Łarrām*)

PRZEMIJAJĄCY ŚWIAT

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy unoszona jest trumna, dusza zmarłego podą-

za za jego ciałem wołając płacząc: O moje dzieci i moi krewni, niech ten świat nie zwiedzie was tak, jak zwiódł mnie. Gromadziłem bogactwa, nie dbając o to, czy robiłem to w sposób dozwolony czy nie. Zostawiłem to wszystko innym i pozostałem z ciężarem, podczas gdy oni cieszą się moim majątkiem. Wystrzegajcie się więc tego, co mnie spotkało. (*Biḥār al-Anlār*, tom 6, s. 161)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Gdyby człowiek zdawał sobie sprawę z tego, jak szybko kroczy ku niemu śmierć, odwróciłby się od tego świata i jego oczekiwań. (*Biḥār al-Anlār*, tom 73, s. 166)

Imām al-Kāzim, pokój z nim, powiedział:
Ten świat jest jak wąż - miękki w dotyku, lecz tkwi w nim jad. Ignorant chwytą za niego, rozumny jest wobec niego ostrożny. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 311)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Umiłowanie tego przemijającego świata jest przyczyną wszelkiego występku. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 315)

Imām Ḥusejn, pokój z nim, powiedział:
Zaprawdę, ludzie są niewolnikami tego świata a ich religia jest powierzchowna, jest tylko na ich językach. Przykładają do niej wagę głównie wtedy, kiedy dobrze im się wiedzie, kiedy jednak poddani są sprawdzianowi, liczba prawdziwych wierzących kurczy się. (*Tuḥaf al-‘Uqūl i Biḥār al-Anlār*, tom 44, s. 374)

Imām Ḥasan, pokój z nim, powiedział:
Zastanawia mnie człowiek, który myśli o swoim pożywieniu, ale nie myśli o pokarmie dla swego rozumu. Unika tego, co przynosi mu dyskomfort brzucha, napęnia jednak swój umysł tym, co prowadzi do jego ruiny. (*Safīnat al-Bihār*, tom 2, s. 84)

CHCIVOŚĆ I PRÓŻNE NADZIEJE

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Skąpstwo, tchórzostwo i chciwość mają tę samą cechę: brak ufności Bogu. (*Nahdż al-Balāgha*, list 53)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Gdyby człowiek posiadał dwie rozległe doliny pełne złota i srebra, nadal chciałby szukać trzeciej. (*Man Lā -Jaḥḍuruh al-Faqīh*, tom 4, s. 418)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Kto zbyt przywiązuje się do tego świata, zostaje z ciągłym żalem, nieosiągalnymi aspiracjami i niespełnionymi marzeniami. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 320)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Dni wielu ludzi są policzone, oni jednak dalej skupiają się na zdobywaniu bogactwa. (*Ghurar al-Ḥikam*, s. 240)

AROGANCJA I DUMA

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Nie bądź uparty, uparci bowiem popadają w ruinę.
(*Taṣnīf Ghurar al-Ḥikam*, str. 443)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto uważa siebie za kogoś wielkiego, jest nikim
w oczach Boga. (*Taṣnīf Ghurar al-Ḥikam*, s. 308;
Biḥār al-Anlār, tom 6, s. 91)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Dwie rzeczy prowadzą człowieka do ruiny: strach
przed ubóstwem i aroganckie poczucie wyższości.
(*Biḥār al-Anlār*, tom 72, s. 39)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Unikajcie podziwu dla samych siebie, przekonania
o swojej wielkości i umiłowania przesadnych po-
chwał, te trzy rzeczy dają bowiem szatanowi okazję
wpływu na was. (*Ghurar al-Ḥikam*, s. 298)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Kto ma choć trochę arogancji w swym sercu, nie wej-
dzie do Raju. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 310)

UMIAR W SPRAWACH FINANSOWYCH

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:

Ten, kto jest oszczędny, nie będzie cierpieł niedostatku. (*Biḥār al-Anlār*, tom 71, s. 346)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Najlepsza polityka opiera się na szczodrości. (*Ghurar al-Hikam*, s. 182)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Wszystko, co wykracza poza twoje potrzeby, jest nadmiarem. (*Mustadrak al-Ħasā’il*, tom 15, s. 271)

Imām al-Kāzim, pokój z nim, powiedział:
Gdyby ludzie byli bardziej umiarkowani w jedzeniu, ich ciała byłyby silniejsze. (*Biḥār al-Anlār*, tom 66, s. 334)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Zmarli krzyczą do każdego, kto przechodzi obok cmentarza: O niedbały człowieku, gdybyś wiedział to, o czym my już wiemy, zmroziłoby ci to krew w żyłach. (*‘Irszād al-Qulōb*)

KONSULTACJA

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli wasi władcy są wobec was sprawiedliwi, jeśli wasi bogaci są wobec was szczodrzy, a wszystkie wasze sprawy są poddawane konsultacji między wami, wtedy życie na ziemi jest dla was lepsze niż życie pod ziemią. Jeśli jednak wasi władcy są podli, bogaci spo-

śródm was są skąpcami i nie konsultujecie między sobą swych spraw, wtedy lepiej byłoby dla was być pod ziemią niż nad nią. (*Manhadż al-Şādiqīn*, tom 2, s. 373)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto naradza się z mądrymi, korzysta z ich inteligencji. (*Ghurar al-Hikam*, s. 336)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Ten, kto naradza się z rozumnymi, może liczyć na rozwój. (*Biḥār al-Anlār*, tom 75, s. 105)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Nikt nie traci na naradach, tak jak nikt nie zyskuje, będąc upartym. (*Nahdż al-Faşāḥa*, s. 533)

AKTYWNOŚĆ I PRÓŻNOWANIE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Oddawanie czci ma siedemdziesiąt gałęzi, najlepszą zaś z nich jest uczciwe zarabianie na życie. (*Al-Tahdhīb*, tom 6, s. 324)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Poprzez próżnowanie i lenistwo nigdy nie osiągnie się dobrobytu. (*Ghurar al-Hikam*, s. 197)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Unikaj lenistwa i braku zadowolenia z tego, co posia-

dasz. Są to dwa klucze do wielu złych cech. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 175)

Kiedy Sa'd Ansārī powiedział Prorokowi o stwardniałej skórze na swych dłoniach w wyniku ciężkiej pracy na rzecz utrzymania żony i dzieci, Prorok ucałował jego dłoń i powiedział: Ta dłoń nigdy nie dotknie ognia piekielnego. (*Usd al-Qābah*, tom 2, str. 269)

MĘCZENNICY I MĘCZEŃSTWO

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Temu, kto ginie jako męczennik na drodze Boga, On wybaczy wszystkie grzechy. (*Al-Kāfī*, tom 5, s. 54)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Na Tego, w którego rękach jest moja dusza! Gdyby wszyscy mieszkańcy ziemi i niebios zebrali się, by zabić jednego niewinnego wierzącego, Bóg umieściłby ich wszystkich w ogniu. (*Biḥār al-Anlār*, tom 75, s. 149)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Najbardziej cenna w oczach Boga jest kropla krwi przelana na Jego drodze. (*Ħasā'il al-Szī'a*, tom 15, s. 14)

OCZEKIWANY MAHDĪ I JEGO RZĄDY SPRAWIEDLIWOŚCI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Mahdī jest z mojego rodu, z synów Fāṭimy. (*Sunan Abō Dāwūd, tom 4, s. 107*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Szczęśliwy będzie ten, kto żyć będzie w czasach Qāima z mojego *Ahlul Bejt* i podąży za nim przed jego misją. Taka osoba będzie kochać wszystkich, którzy za nim podążyli i nienawidzić jego wrogów; będzie jednym z moich przyjaciół i najszczerzych członków mojej ummy. (*Biḥār al-Anlār, tom 52, s. 129*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Bóg powoła człowieka z mojego rodu, z mojego *Ahlul Bejt*, który wypełni ziemię sprawiedliwością po tym, jak była pełna tyranii. (*Al-Muṣannif, tom 11, s. 371*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Człowiek, który umiera, nie znając Imāma swego czasu, umiera śmiercią człowieka okresu *dżahiliji*. (*Muṣnad Ibn Ḥanbal, tom 2, s. 83 oraz tom 3, s. 446 oraz tom 4, s. 96; Ṣaḥiḥ al-Buchārī tom 5, s. 13; Ṣaḥiḥ Muṣlim tom 6, s. 21, nr 1849*)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Kiedy powstanie nasz Qāim, niebo ześle swój deszcz, ziemia wyda swe plony, wrogość opuści serca wierzą-

cych i ludzie oraz zwierzęta żyć będą razem w pokoju.
(*Biḥār al-Anlār*, tom 52, s. 316)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Moją religią, i religią moich ojców jest wyznanie, że nie ma bogów oprócz Boga, że Muḥammad jest Jego Wysłannikiem, potwierdzenie faktu, że to, co zostało mu zesłane, (Koran) pochodzi od Boga, miłość do nas (*Ahlul Bejt*) i tych, którzy za nami podążają i nienawiść do naszych wrogów, lojalność wobec naszej sprawy, oczekiwanie naszego Qāima oraz pobożność.
(*Al-Kāfī*, tom 1, s. 34)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Kiedy powstanie nasz Qāim i obejmie władzę nad swoimi wiernymi sługami, udoskonali ich intelekt, cierpliwość i zrozumienie. Bóg ulepszy następnie ich wzrok i słuch, usuwając wszelkie bariery między nimi a Qāimem, aby słyszeli dokładnie, wszystko co mówi.
(*Jaum al-Chalās*, s. 269)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
W czasie naszego Qāima, wierzący na Wschodzie widzieć będzie swego brata na Zachodzie, a ten, który jest na Zachodzie, będzie widział tego, który jest na Wschodzie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 52, s. 391)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Mahdī przebywać będzie w miejscu w pobliżu Ka'aby, między filarem a miejscem Abrahama i wezwie grupę swych pierwszych pomocników, którzy pomogą mu

przygotować jego misję. Wezwanie to dotrze do nich, nawet jeśli będą w swoich domach na Wschodzie i Zachodzie, odpowiedzą na nie i stawią się przed nim. (*Biḥār al-Anlār*, tom 53, s. 7)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział do Al-Mufaḍḍala:

Przełącz wierzącym wieści o Al-Mahdīm, aby nie wątpili w swą religię. (*Biḥār al-Anlār*, tom 53, s. 6)

Imām al-Mahdī, pokój z nim, powiedział:

Jestem Al-Mahdī, który wypełni ziemię sprawiedliwością po tym, jak była pełna tyranii. Ziemia nigdy nie pozostaje bez świadka, a ludzie nie pozostają bez przywódcy. Przełącz te wieści tylko tym ze swych braci, którzy są prawdziwymi ludźmi Boga. (*Kamāl al-Dīn*, s. 445)

Imām al-Mahdī, pokój z nim, powiedział:

Jeśli chodzi o sprawy muzułmanów podczas mojej nieobecności, zwracajcie się do tych, którzy przekazują nasze tradycje, są oni moimi świadkami dla was, ja zaś jestem świadkiem Boga dla nich. (*Kamāl al-Dīn*, s. 484)

Imām al-Mahdī, pokój z nim, napisał w liście do Szejcha Mufīda:

Jesteśmy świadomi twoich okoliczności, żadna z twych spraw nie jest dla nas tajemnicą. (*Biḥār al-Anlār*, tom 53, s. 175)

MUZULMAŃSKA UMMA W CZASACH OSTATECZNYCH

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Nadejdzie czas, kiedy ludzie nie będą szanować w uczonych nic prócz ich szat, z Koranu nie będą słuchać niczego prócz pięknego głosu, a Boga czcić będą tylko w miesiącu Ramadan. Kobiety nie będą skromne, ubodzy nie będą cierpliwi, a bogaci nie będą zadowoleni z tego, co posiadają. Ludzie będą przejmować się jedynie swymi żołądkami, ich religią będą pieniądze, ich kierunkiem modlitwy będą kobiety, ich meczetami będą ich domy. Przed uczonymi uciekać będą, jak owce uciekają przed wilkami. Bóg dotknie ich w tym czasie na trzy sposoby: odbierze im dobrobyt, da im okrutnego władcę i pozwoli, by odeszli z tej ziemi bez prawdziwej wiary. (*Ġaghāyi al-ʿAjjām*, s. 439)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Nadejdzie dla mojej *ummy* czas, gdy ich władcy będą okrutni, ich uczeni będą chciwi i nie będą pobożni, wierzący staną się hipokrytami, kupcy zaczną uprawiać lichwę i ukrywać wady towarów, kobiety zaś będą zajęte ozdobami tego świata. Dominować będą wśród nich ludzie podli, dobrzy ludzie będą się zaś modlić, ale ich modlitwy pozostaną bez odpowiedzi. (*Biḥār al-Anlār*, tom 23, s. 22)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Nadejdzie dla mojej *ummy* czas, kiedy miłować będzie

pięć rzeczy, zaniedbując pięć innych. Będą miłować ten świat, zaniedbując życie wieczne. Będą miłować bogactwo, zaniedbując Dzień Sądu. Mężczyźni miłować będą kobiety tego świata, zapominając o kobietach Raju. Będą miłować duże budynki, zapominając o grobach. Będą miłować samych siebie, zaniedbując Boga. Tacy ludzie nie będą miłować mnie, a ja nie miłuję ich. (*Al- 'Ithna 'Ashariyya*, s. 202)

JAK NALEŻY DOBRZE SPĘDZIĆ ŻYCIE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Korzystaj z młodości, zanim się zestarzejesz, ze zdrowia - zanim zachorujesz, z majątku - zanim zbiedniejesz, ze spokoju - zanim go stracisz i z życia - zanim umrzesz. (*Bihār al-Anlār*, tom 77, s. 77)

Imām 'Alī, pokój z nim, powiedział:
To, co wierzący robi ze swym życiem, więcej warte jest od złota. (*Ghurar al-Hikam*, s. 257)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
W Dniu Sądu grupa ludzi podejdzie do bram Raju i zapuka do nich. Zostaną spytani, kim są i odpowiedzą: Jesteśmy ludźmi cierpliwymi. Zostaną wtedy spytani, wobec czego byli cierpliwi, odpowiedzą: Byliśmy cierpliwi w posłuszeństwie Bogu i unikaniu grzechów. Bóg potwierdzi wtedy ich słowa i zostaną wpuszczeni do Raju. Bóg powiedział (Koran, 39:10): **Wytrwali**

otrzymają swoją nagrodę bez żadnego rozliczenia.
(*Al-Kāfi*, tom 2, s. 75)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Szczęśliwy jest ten, kto nie ma w tym życiu wygórowanych oczekiwań i stara się jak najlepiej wykorzystać czas, jaki mu pozostał. (*Ghurar al-Hikam*, s. 206)

RELIGIA I JEJ STUDIOWANIE

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Każdy muzułmanin powinien poświęcić przynajmniej jeden dzień w tygodniu na studiowanie szczegółów swojej religii. (*Biḥār al-Anlār*, tom 1, s. 176)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jeśli ktoś studiuje religię Boga, On odsunie od niego żale i zapewni mu wystarczające zaopatrzenie. (*Maḥadżżat al-Bajdā*, tom 1, s. 15)

Imām al-Şādiq, pokój z nim, powiedział:
Młodzi spośród naszej wspólnoty powinni uczęszczać tam, gdzie nauczana jest religia. (*Biḥār al-Anlār*, tom 1, s. 214)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Przekaż tym, którzy za nami podążają, że będą zbawieni w Dniu Zmartwychwstania, jeśli będą stosować się do tego, co im nakazano. (*Biḥār al-Anlār*, tom 2, s. 29)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Każdy z mojej *ummy*, kto przekaże czterdzieści hadi-
sów przydatnych ludziom w ich życiu religijnym, ten
w Dzień Zmartwychwstania zostanie wskrzeszony
jako uczony. (*Biḥār al-Anlār*, tom 2, s. 153)

DOBRE USPOSOBIENIE I JEGO SKUTKI

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Poprzez dobre usposobienie każdy wierzący może
osiągnąć pozycję człowieka, który spędza swe dni,
poszcząc, a noce modląc się. (*Biḥār al-Anlār*, tom 71,
s. 373)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział swemu synowi,
Imamowi Ḥasanowi, pokój z nim:
Mój synu, żadne bogactwo nie jest warte tyle, ile
warta jest inteligencja, żadne ubóstwo nie jest gorsze
od ignorancji, nic nie jest gorsze od arogancji, żadne
życie nie jest zaś przyjemniejsze niż życie z dobrym
usposobieniem. (*Biḥār al-Anlār*, tom 78, s. 111)

Imām Ḥasan, pokój z nim, powiedział:
Nie ma nic lepszego niż dobre usposobienie. (*Al-
Chiṣāl*, s. 29)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Dobre zachowanie kryje się w trzech cechach: uni-
kaniu tego co niedozwolone, zdobywaniu tego co

dozwolone i uczciwości wobec swej rodziny. (*Biḥār al-Anlār*, tom 71, s. 394)

Imam Sadḏdzād, pokój z nim, powiedział:
Mówienie tego co dobre zwiększa majątek i zaopatrzenie, opóźnia śmierć, pogłębia miłość między członkami rodziny i umożliwia wejście do Raju. (*Al-Chiṣāl*, s. 317)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Trzy rzeczy umożliwiają wejście do Raju: dobroczynność mimo ubóstwa, dobre usposobienie wobec wszystkich ludzi i sprawiedliwość wobec samego siebie. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 103)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Środkami umożliwiającymi mojej *ummie* wejście do Raju są pobożność i dobre usposobienie. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 100)

ZGUBNE SKUTKI GNIEWU

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Gniew psuje wiarę, tak jak ocet psuje miód. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 302)

Imām al-Ṣādiq, pokój z nim, powiedział:
Gniew jest kluczem do wszystkich innych złych cech. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 303)

Pewien człowiek spytał kiedyś Proroka, pokój z nim, o barierę między człowiekiem a Rajem, na co Prorok odrzekł: Unikaj gniewu, nie proś ludzi o nic i życz każdemu tego, czego życzysz sobie. (*Biḥār al-Anlār*, tom 75, s. 27)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Bóg ukryje niedoskonałości człowieka, który powstrzymuje swój gniew. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 303)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Gniew rujnuje serce mędrca, ten, kto nie kontroluje swego gniewu, nie panuje też nad mądrością. (*Al-Kāfī*, tom 2, s. 303)

PROSZENIE BOGA O WYBACZENIE

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Używajcie skrucy jak perfum, by nie zhańbił was zapach waszych grzechów. (*Biḥār al-Anlār*, tom 6, s. 22)

Imām ‘Alī, pokój z nim, powiedział:
Chwalcie Boga w następujący sposób: „Chwała Bogu za każde z Jego błogosławieństw, proszę Go o to, co dla mnie dobre i szukam w Nim schronienia przed wszelkim występkiem i proszę Go o wybaczenie moich grzechów”. (*Biḥār al-Anlār*, tom 94, s. 242)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:

Najlepsi spośród bożych sług to ci, którzy zadowoleni są z czynienia dobra, proszą o przebaczenie, gdy zrobią coś złego, są wdzięczni, gdy coś otrzymają, cierpliwi, gdy dotyczą ich trudności i potrafią wybaczyć, gdy ogarnie ich gniew. (*Al-Chiṣāl*, s. 317)

Imām al-Šādiq, pokój z nim, powiedział:
Kiedy wierzący prosi Boga o wybaczenie, zwiększy się liczba jego dobrych uczynków. (*Makārim al-Achlāq*, s. 313)

MODLITWA ZBIOROWA

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Kiedy ktoś ze sług bożych ustanawia zbiorową modlitwę, Bóg musi wysłuchać jego modlitw. (*Biḥār al-Anlār*, tom 88, s. 4)

Imām al-Riḍā, pokój z nim, powiedział:
Różnica między modlitwą odprawianą samodzielnie a modlitwą zbiorową jest jak różnica między jednym *rakatem* a dwoma tysiącami *rakatów*. (*Biḥār al-Anlār*, tom 88, s. 4; *Łasā'il al-Szī'a*, tom 8, s. 290)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Jedna modlitwa zbiorowa jest więcej warta niż czterdzieści lat modlitw w domu. (*Mustadrak al-Łasā'il*, tom 6, s. 446)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Rzędy wierzących stających do modlitwy zbiorowej są jak rzędy aniołów w niebiosach, jeden *rakat* modlitwy zbiorowej jest jak dwadzieścia cztery *rakaty* modlitwy w pojedynkę i lepszy jest od czterdziestu lat oddawania czci. W Dzień Sądu każdemu wierzącemu, który uczęszczał na modlitwy zbiorowe, będzie więc łatwiej wejść do Raju. (*Biḥār al-Anlār*, tom 88, s. 6)

Pewnego razu do Proroka, pokój z nim, przyszedł niewidomy mężczyzna, mówiąc, że nie ma nikogo, kto mógłby zaprowadzić go do meczetu na modlitwę zbiorową. Prorok doradził mu, by zawiesił między swym domem a meczetem nitkę i udawał się do meczetu, trzymając się jej. (*Al-Tahdhīb*, tom 3, s. 266)

Imām al-Bāqir, pokój z nim, powiedział:
Stratny będzie ten kto nie uczęszcza na zbiorową modlitwę nie mając żadnego ku temu powodu. (*Biḥār al-Anlār*, tom 88, s. 11)

Imām al-Riḍā, pokój z nim, powiedział:
Modlitwa zbiorowa ustanowiona została po to, by wiara w jedność Boga i oddawanie Mu czci były głoszone publicznie na Wschodzie i Zachodzie oraz po to, by wiadomo, kto podchodzi do religii lekceważąco. (*Biḥār al-Anlār*, tom 88, s. 12)

Modlitwa na zakończenie:

O Panie, prosimy cię, byś ustanowił nad nami sprawiedliwe rządy, ześlij nam oczekiwanego, poprzez którego ożywisz miłość do islamu, upokarzając hipokrytów. Uczyń nas jednymi z tych, którzy wzywają do posłuszeństwa tobie i prowadzą do ciebie i obdarz nas honorem w tym świecie i w życiu wiecznym. (*Bihār al-Anlār*; tom 91, s. 6)

Dodatek: Kilka przekazów od Fāṭimy, córki Proroka, pokój z nimi

Fāṭima al-Zahrā, pokój z nią, powiedziała:
Najlepszymi z was są ci, którzy najlepiej traktują innych, a szczególnie ci, którzy dobrze traktują swoje żony. (*Dalā'il al-Imāma*)

Fāṭima al-Zahrā, pokój z nią, powiedziała do Imāma 'Alego, pokój z nim:
Niech moja dusza zostanie poświęcona dla twojej i niechaj będę dla ciebie tarczą. O ojcie Hāsana, będę z tobą i w czasie spokoju i w czasie nieszczęść. (*Al-Kaukab al-Durrī*, tom 1, str. 196)

Imām Hāsan, pokój z nim, powiedział:
Często widziałem, jak moja matka modli się za sąsiadów, wierzących i innych ludzi. Kiedy spytałem ją, dlaczego nie modli się za siebie, odpowiedziała: najpierw inni, potem my. (*Kaszf al-Qummah*, tom 2, str. 25)

Zwracając się do ludzi, Fāṭima, pokój z nią, powiedziała:

Bóg dał wam wiarę, by oczyścić was z politeizmu, dał wam modlitwę, by uwolnić was od dumy, *zakāt*, by oczyścić wasze dusze i zwiększyć wasze majątki, post, by zwiększyć waszą pewność, pielgrzymkę, by wzmocnić waszą religię, sprawiedliwość, by uspokoić wasze serca, nasze przewodnictwo, by zarządzać wspólnotą, walkę jako honor islamu, cierpliwość jako środek zaskarbienia sobie nagród bożych, zachęcanie do dobra i zakazywanie zła, by ulepszać ludzki charakter, dobro wobec rodziców jako ochronę przed bożym gniewem, wzmacnianie więzów krwi jako źródło siły, dozwoloną zemstę, by zapobiegać rozlewowi krwi, spełnianie obietnic jako środek zyskiwania przebaczenia, uczciwość w transakcjach jako środek usuwania waszych niedoskonałości, zakaz spożywania alkoholu jako ochronę przed występkami, unikanie oskarżeń jako zasłonę przed bożym przekleństwem, zakaz kradzieży, by chronić waszą pokorę i zakaz bałwochwalstwa jako wyraz szczerej służby waszemu Panu. **Bójcie się więc Boga, okazując bojaźń prawdziwie Mu należną i umierajcie, będąc całkowicie Mu poddanyymi.** (Koran, 3:102) Bądźcie posłuszni Bogu w tym, co wam nakazał i zdobywajcie wiedzę. (*Szarḥ Nahḍ al-Balāgha, Murūd al-Zahab, Al-Manāqib*)

Prorok Muḥammad, pokój z nim, powiedział:
Ktokolwiek miłuje moją córkę Fāṭimę, będzie ze mną w Raju, a ten kto jej nienawidzi, tego czeka ogień.
(*Farā'id al-Samʿajj, tom 2, str. 67*)

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
POZNANIE BOGA, JEGO WIELKOŚĆ I CHWAŁA	5
MODLITWA I JEJ SKUTKI	6
MODLITWA NOCNA	10
WIARA W BOGA I OSIĄGANIE	
JEGO ZADOWOLENIA	11
POBOŻNOŚĆ	12
MODLITWA (DU'Ā)	15
AHLUL BEJT (POKÓJ Z NIMI)	17
MIŁOŚĆ DO AHLUL BEJT (POKÓJ Z NIMI)	19
POŻĄDANE CECHY	20
CECHY PRAWDZIWYCH SZYITÓW	23
GRZECH I JEGO SKUTKI	24
WIEDZA I JEJ WARTOŚĆ	26
WARTOŚĆ ZDOBYWANIA WIEDZY	28
WARTOŚĆ PRZEKAZYWANIA WIEDZY	29
UCZENI	30
PAMIĘTANIE O ŻYCIU WIECZNYM	32
ŻAŁ ZA GRZECHY	32
CHRONIENIE HONORU WIERZĄCYCH	34
PRAWE CZYNY	35
NIESPRAWIEDLIWOŚĆ I WYSTĘPEK	36
PRAWA INNYCH MUZUŁMANÓW	37
POZDROWIENIA	38

ZACHĘCANIE DO DOBRA I ZAKAZYWANIE ZŁA	39
JĘZYK I WYNIKAJĄCE Z NIEGO ZŁO	42
OBGADYWANIE LUDZI	
I DOSZUKIWANIE SIĘ ICH WIN	43
MÓWIENIE KŁAMSTW	44
PRZYJAŹŃ	46
NIEMORALNI PRZYJACIELE	47
SŁUŻENIE LUDZIOM	48
POMAGANIE POTRZEBUJĄCYM	49
JAŁMUŻNA I ZAKĀT	51
SZACUNEK DLA KREWNYCH	53
ŻYCZLIWOŚĆ WOBEC RODZICÓW	54
PRAWA DZIECI	55
KARMIENIE DZIECI	57
MAŁŻEŃSTWO	57
MAHR	62
MAŁŻEŃSTWO NA PODSTAWIE	
RELIGII I UCZCIWOŚCI	64
INTENCJE MĘŻCZYZNY W MAŁŻEŃSTWIE	65
ZARABIANIE NA ŻYCIE	66
DOBRE TRAKTOWANIE W MAŁŻEŃSTWIE	67
ROZWÓD	73
OPUSZCZANIE WZROKU	
I CHRONIENIE SWEJ SKROMNOŚCI	74
CUDZOŁÓSTWO	75

HIGIENA	77
TRANSAKCJE	78
OSZUKIWANIE	79
ŻĄDZE	89
DOBRA DOCZESNE I CHCIWE	
GROMADZENIE MAJĄTKU	81
PRZEMIJAJĄCY ŚWIAT	81
CHCIWOŚĆ I PRÓŻNE NADZIEJE	83
AROGANCJA I DUMA	84
UMIAR W SPRAWACH FINANSOWYCH	84
KONSULTACJA	85
AKTYWNOŚĆ I PRÓŻNOWANIE	86
MĘCZENNICZY I MĘCZEŃSTWO	87
OCZEKIWANY MAHDĪ I JEGO RZĄDY	
SPRAWIEDLIWOŚCI	88
MUZUŁMAŃSKA UMMA	
W CZASACH OSTATECZNYCH	91
JAK NALEŻY DOBRZE SPĘDZIĆ ŻYCIE	92
RELIGIA I JEJ STUDIOWANIE	93
DOBRE USPOSOBIENIE I JEGO SKUTKI	94
ZGUBNE SKUTKI GNIEWU	95
PROSZENIE BOGA O WYBACZENIE	96
MODLITWA ZBIOROWA	97
Modlitwa na zakończenie:	99
Dodatek: Kilka przekazów od Fāṭimy, córką Proroka, pokój z nimi	99

THE WORLD
FEDERATION
OF KHOJA SHIA ITHNA-ASHERI MUSLIM COMMUNITIES

